

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM
II ETAP

Diagnozy i prognozy w oświacie

Autor:
Mariusz Tobor

Występuje:
Wojciech Magdoń

Zarządzać czy administrować oświatą ?

Zaczniemy od pieniędzy

Oświata kosztuje.

Łączne wydatki oświatowe samorządów

Co nam mówi ta liczba ?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

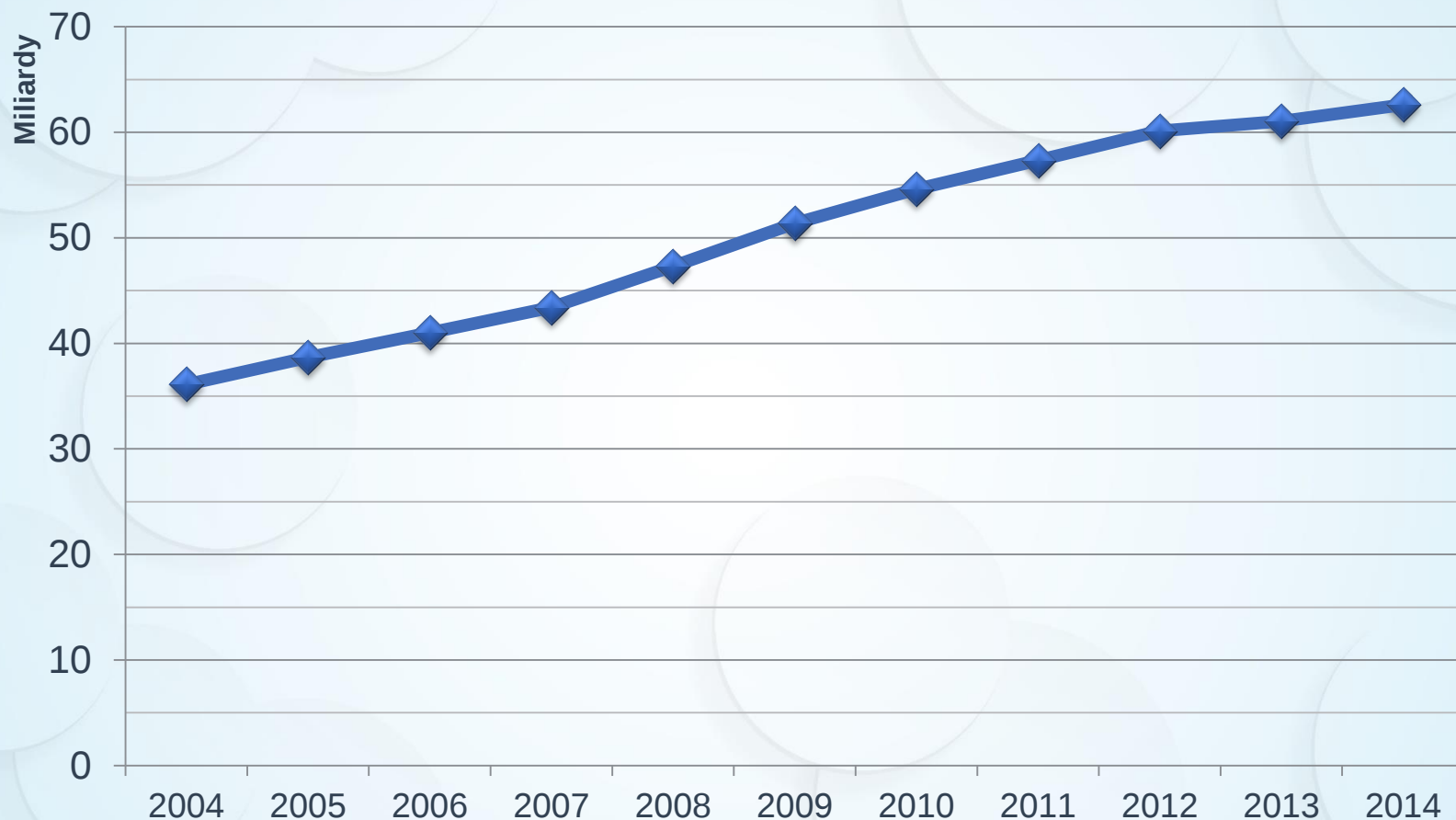
CWA
pro publico

Potrzeba więcej informacji

np. :

- Jakie wydatki zaliczono do wydatków oświatowych?
- Za jaki okres czasu poniesiono te wydatki?
- Wydatki w latach – trend, tendencja

Wydatki oświatowe samorządów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Źródła finansowania oświaty samorządowej

➤ Budżet państwa

➤ Subwencja oświatowa

➤ Dotacje

➤ Dochody własne

➤ Wpłaty rodziców

➤ Środki europejskie i inne środki zagraniczne

Subwencja oświatowa – najważniejsze źródło finansowania oświaty

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Subwencja oświatowa a wydatki na zadania objęte subwencjonowaniem

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

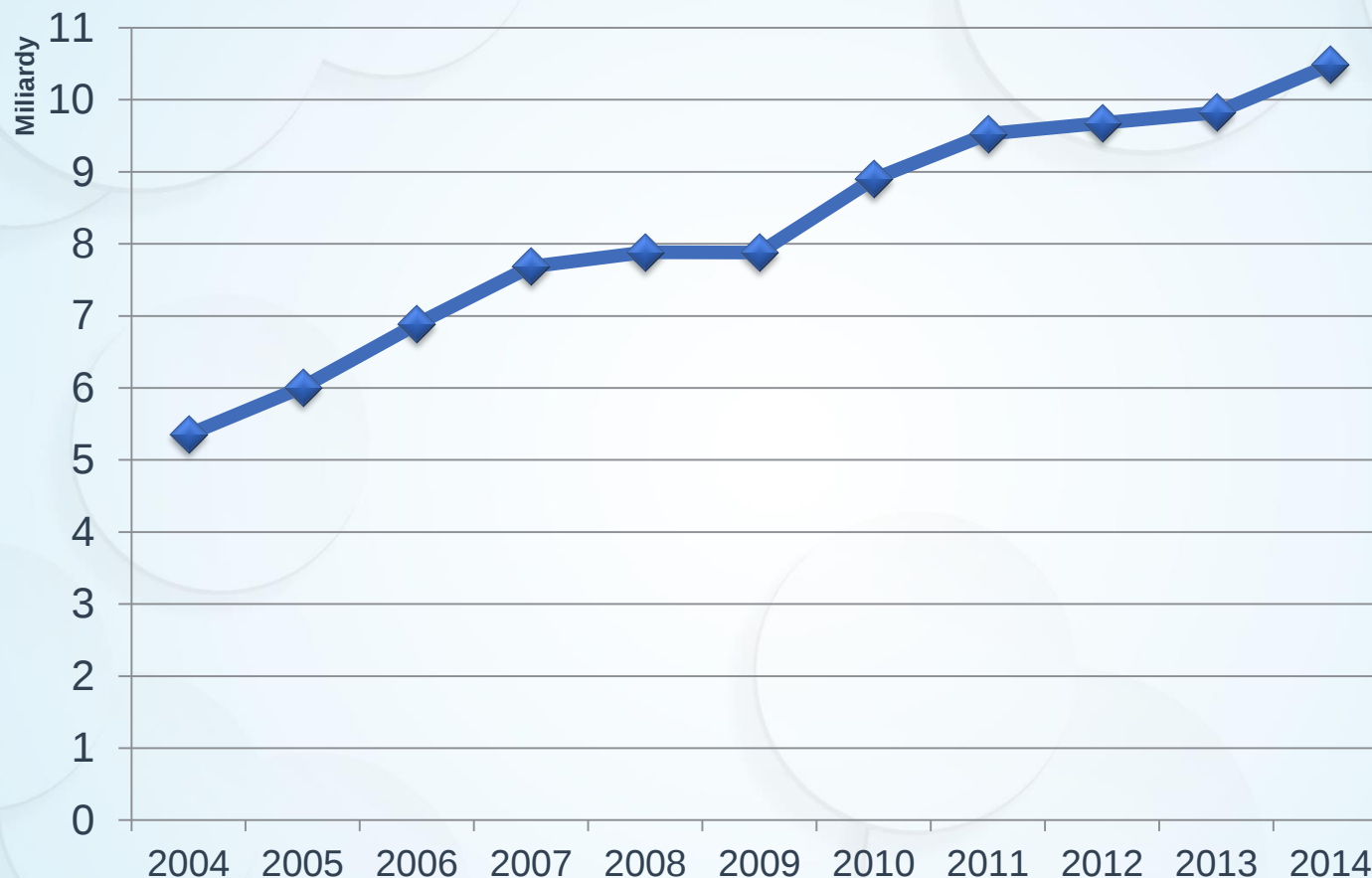
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Kwota nadwyżki wydatków nad subwencją

Wskaźnik nadwyżki wydatków nad subwencją

$$\frac{\text{wydatki oświatowe}}{\text{subwencja oświatowa}} \times 100\% - 100\%$$

- wydatki oświatowe to finansowane ze źródeł krajowych wydatki wykonane z działów 801 oraz 854 z wyłączeniem paragrafów wydatków majątkowych oraz rozdziałów 80103, 80104 i 80113

Wskaźnik nadwyżki wydatków nad subwencją – cały kraj

Porównanie wskaźników NWS – gmina Nysa i powiat nyski

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

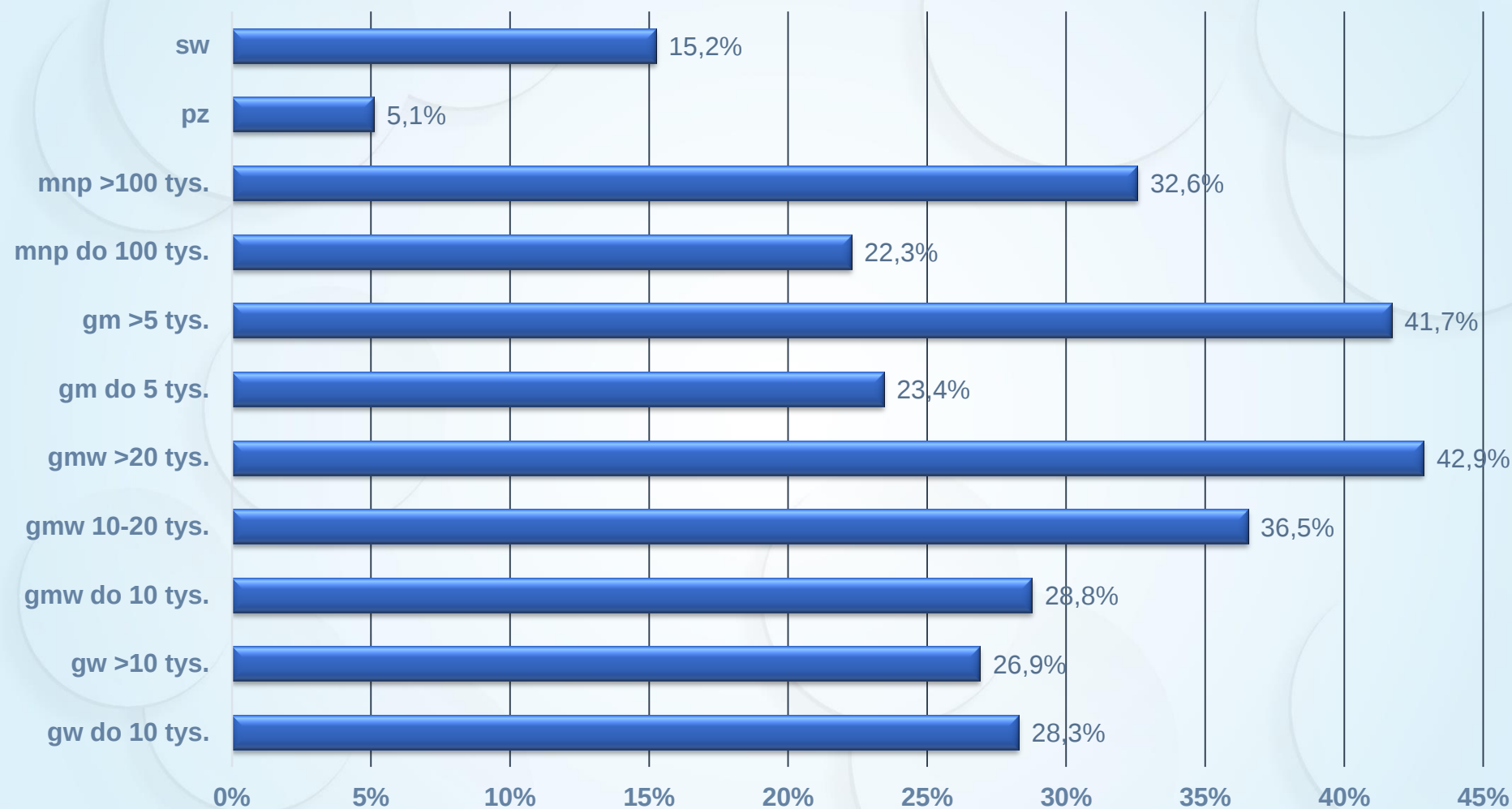
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

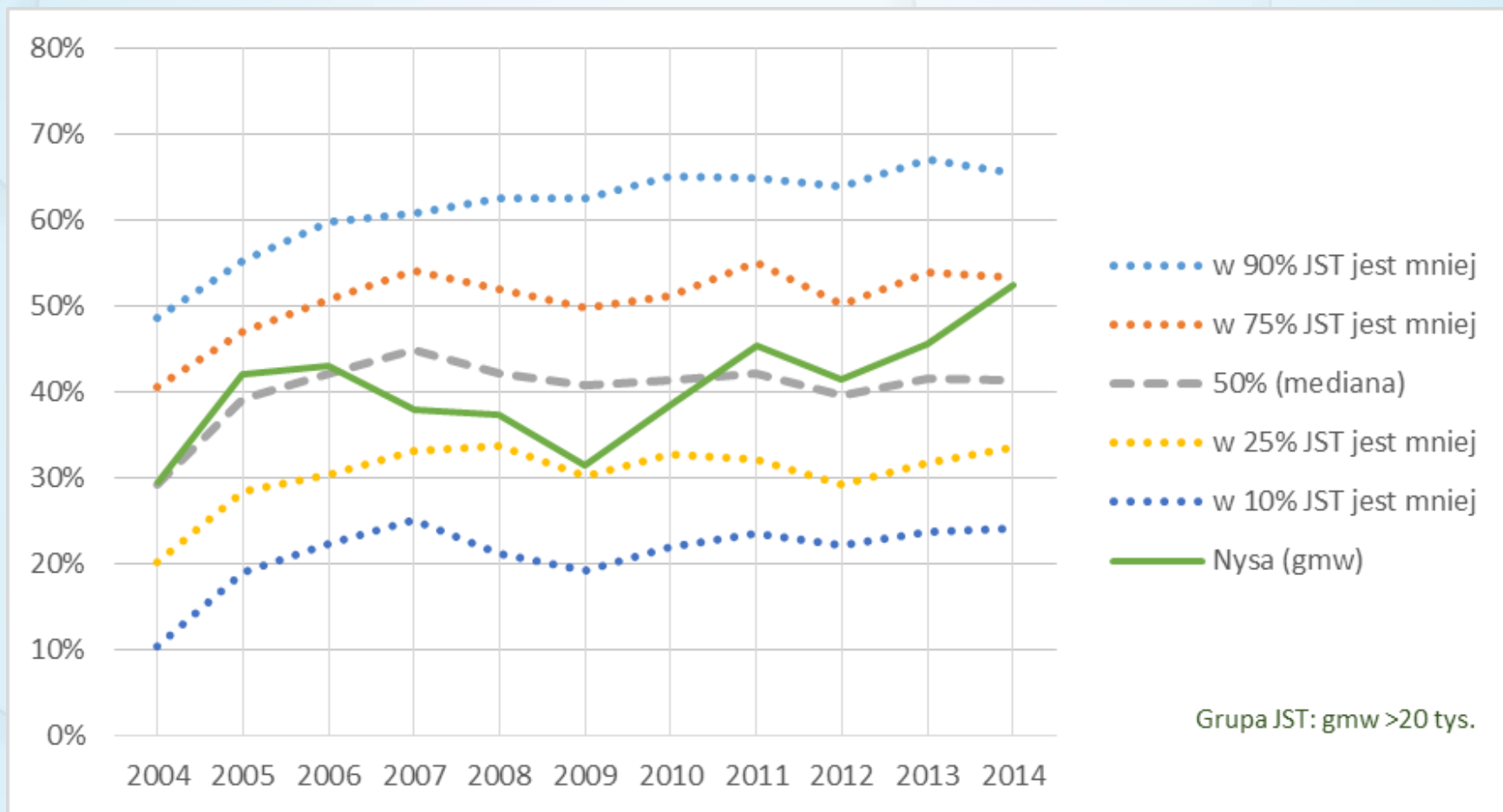
DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

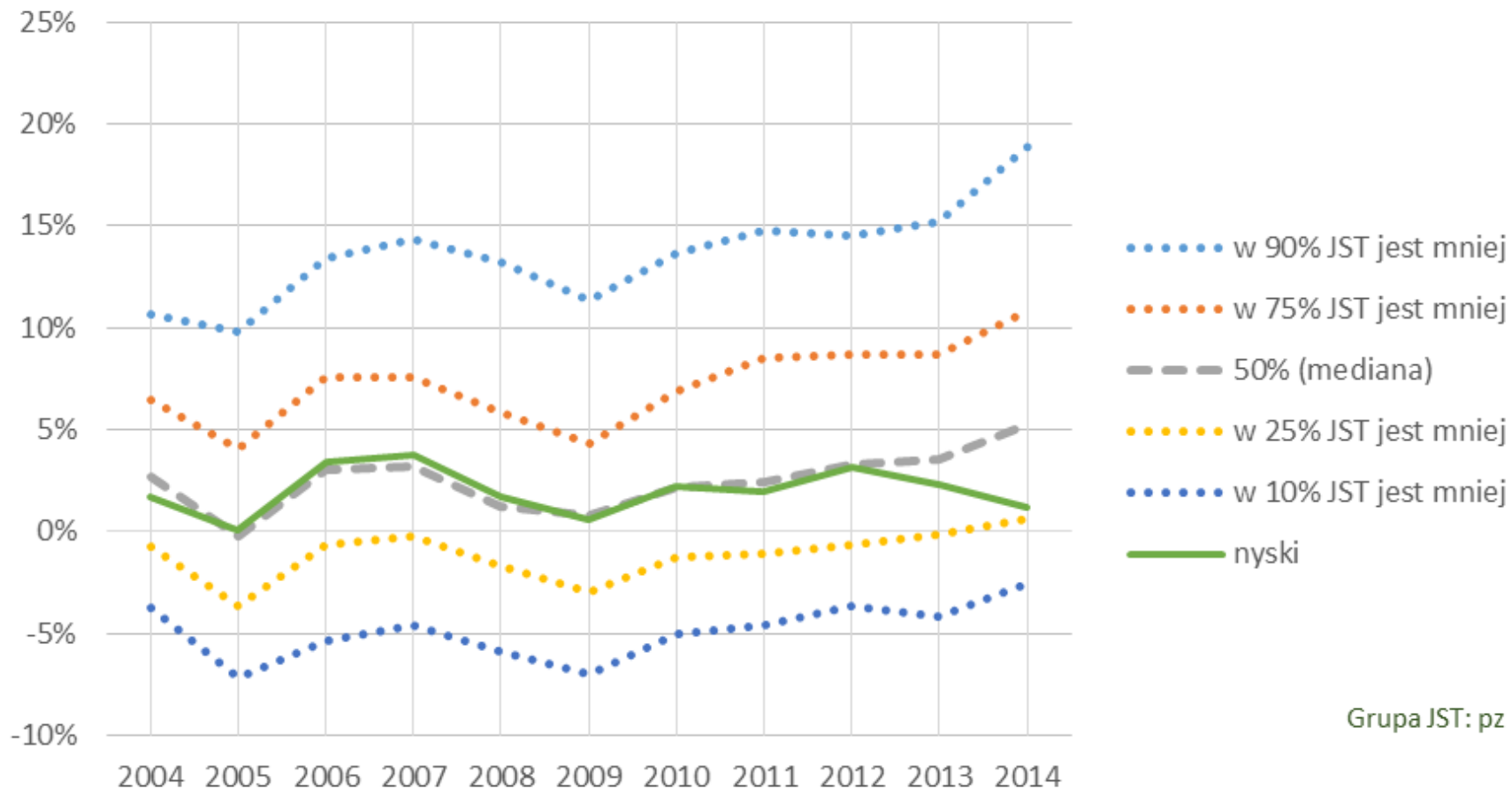
Średnie wskaźniki nadwyżki wydatków nad subwencją w różnych kategoriach JST (2014 r.)

Wskaźnik NWS – gmina Nysa na tle gmin miejsko-wiejskich powyżej 20 tys. mieszkańców

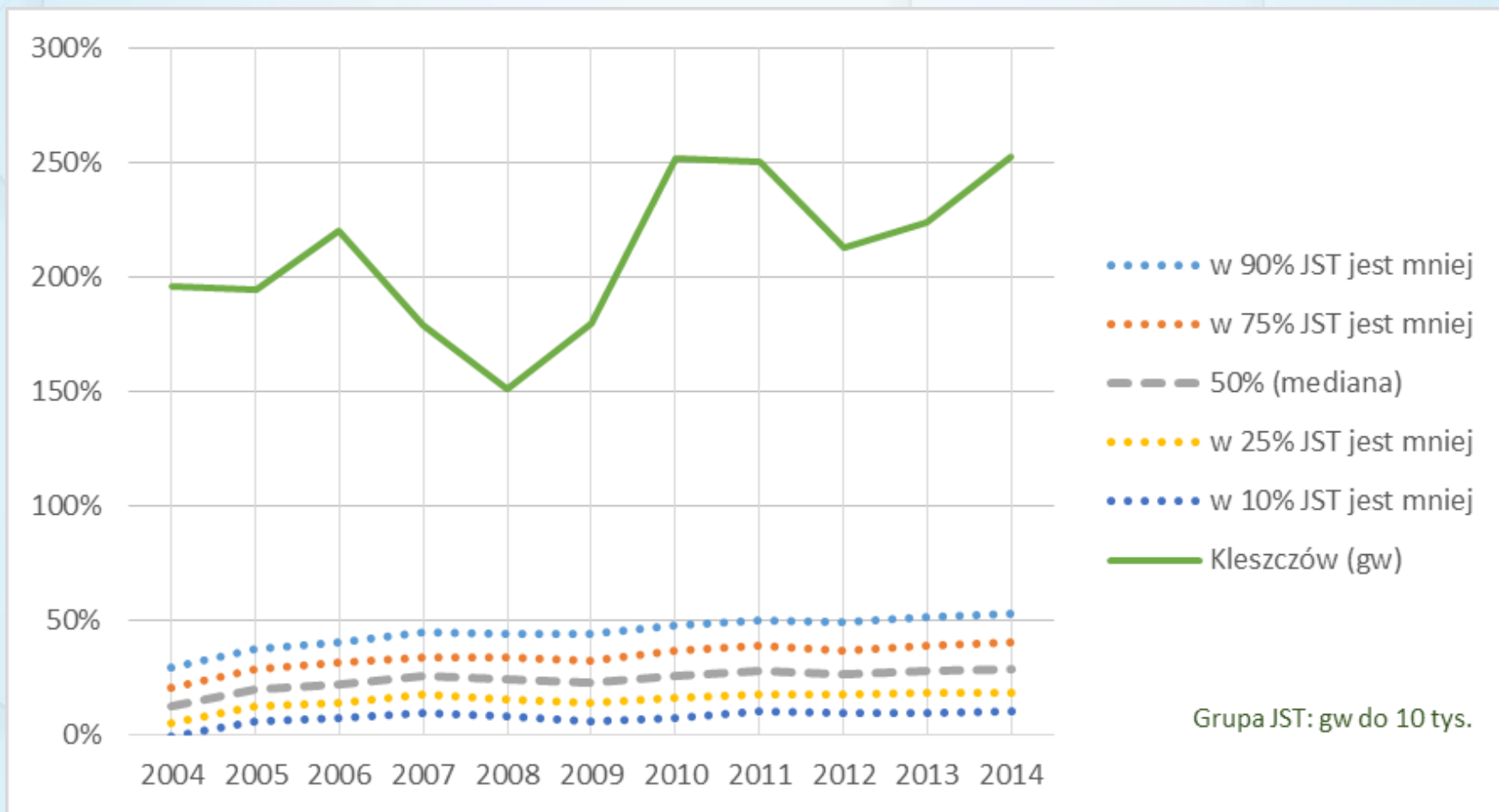

Wskaźnik NWS – powiat nyski na tle powiatów ziemskich

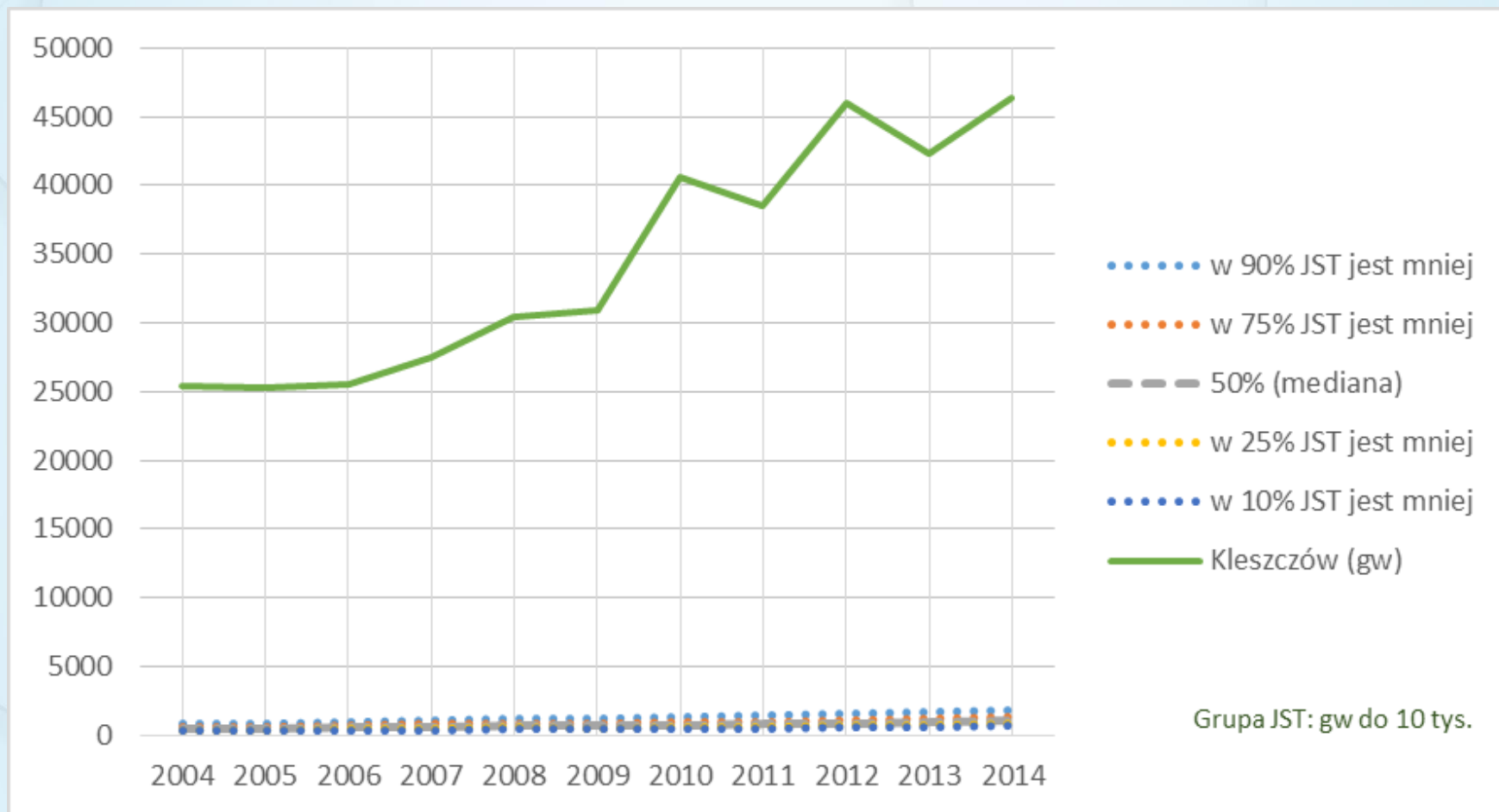
Grupa JST: pz

Wskaźnik NWS – gmina Kleszczów na tle gmin wiejskich do 10 tys. mieszkańców

<https://www.kleszczow.pl/o-gminie/>

Dochody własne JST w przeliczeniu na jednego mieszkańca – gmina Kleszczów na tle grupy porównawczej

Kontekst

trendy

tło

inne
informacje

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Inne miary i wskaźniki finansowe, które warto brać pod uwagę

- Wielkość budżetu
- Udział wydatków oświatowych w łącznych wydatkach budżetu
- Struktura wydatków oświatowych
- ...

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Organizacja szkół

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office
Rozwoju
Edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

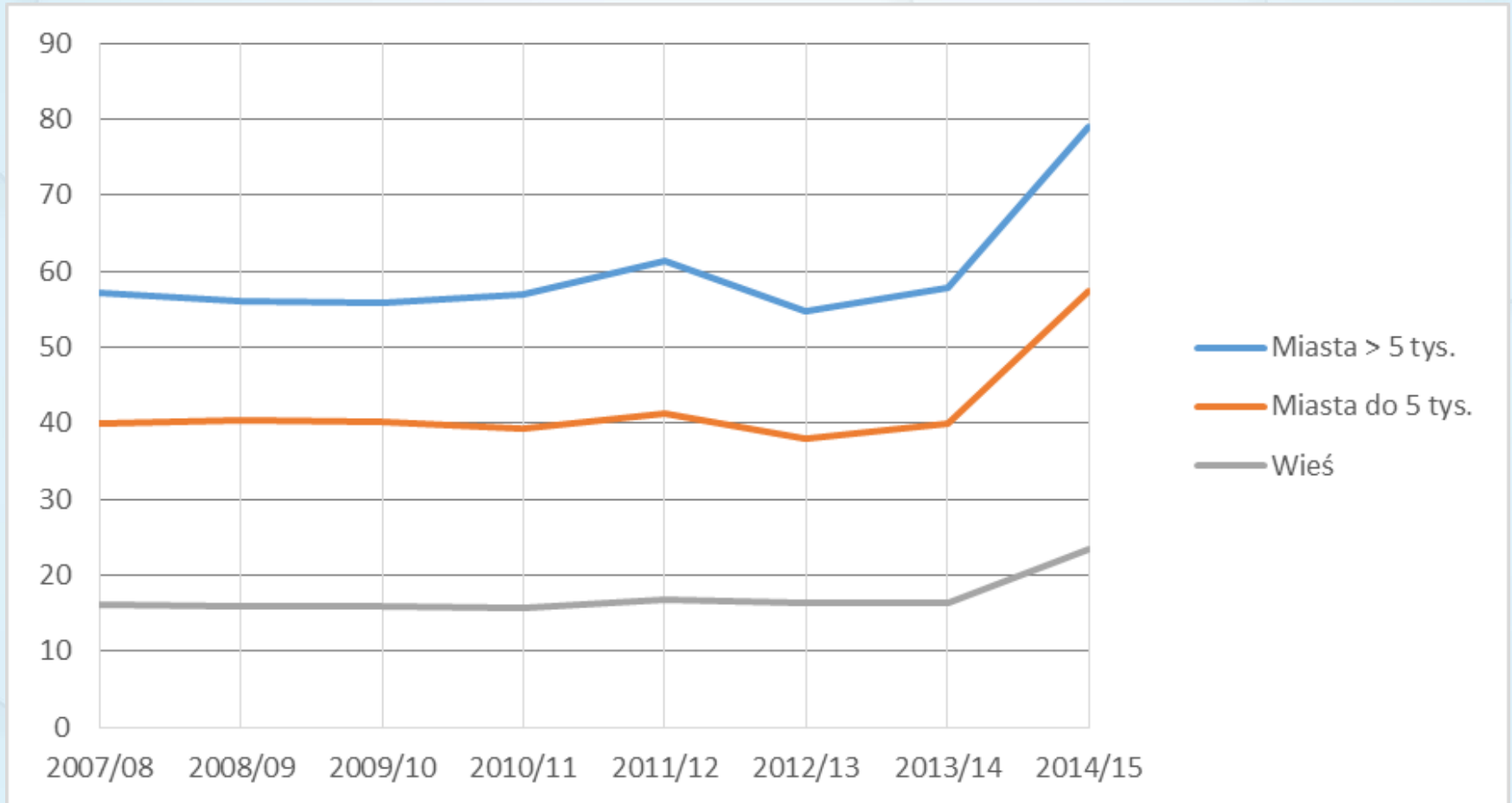
DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

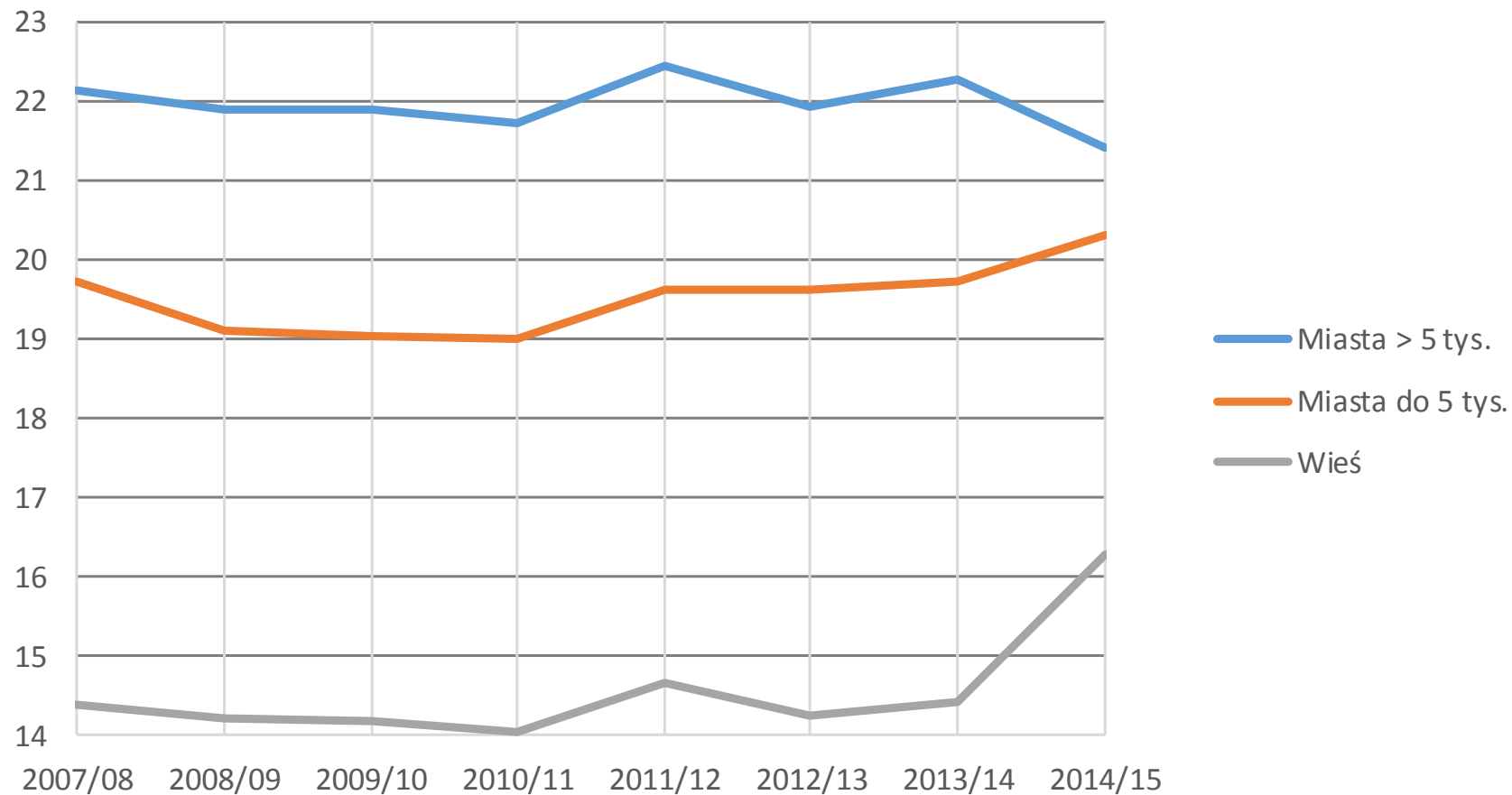
Podstawowe wskaźniki

- Wielkości szkół i oddziałów
 - Warto patrzeć nie tylko na całe szkoły, ale również wyłącznie na klasy pierwsze (szybciej dają się zauważyć zmiany trendów)
- Liczby uczniów przypadających na jeden etat nauczycielski (lub analogiczne)

Średnie liczby uczniów na poziomie klas pierwszych szkół podstawowych

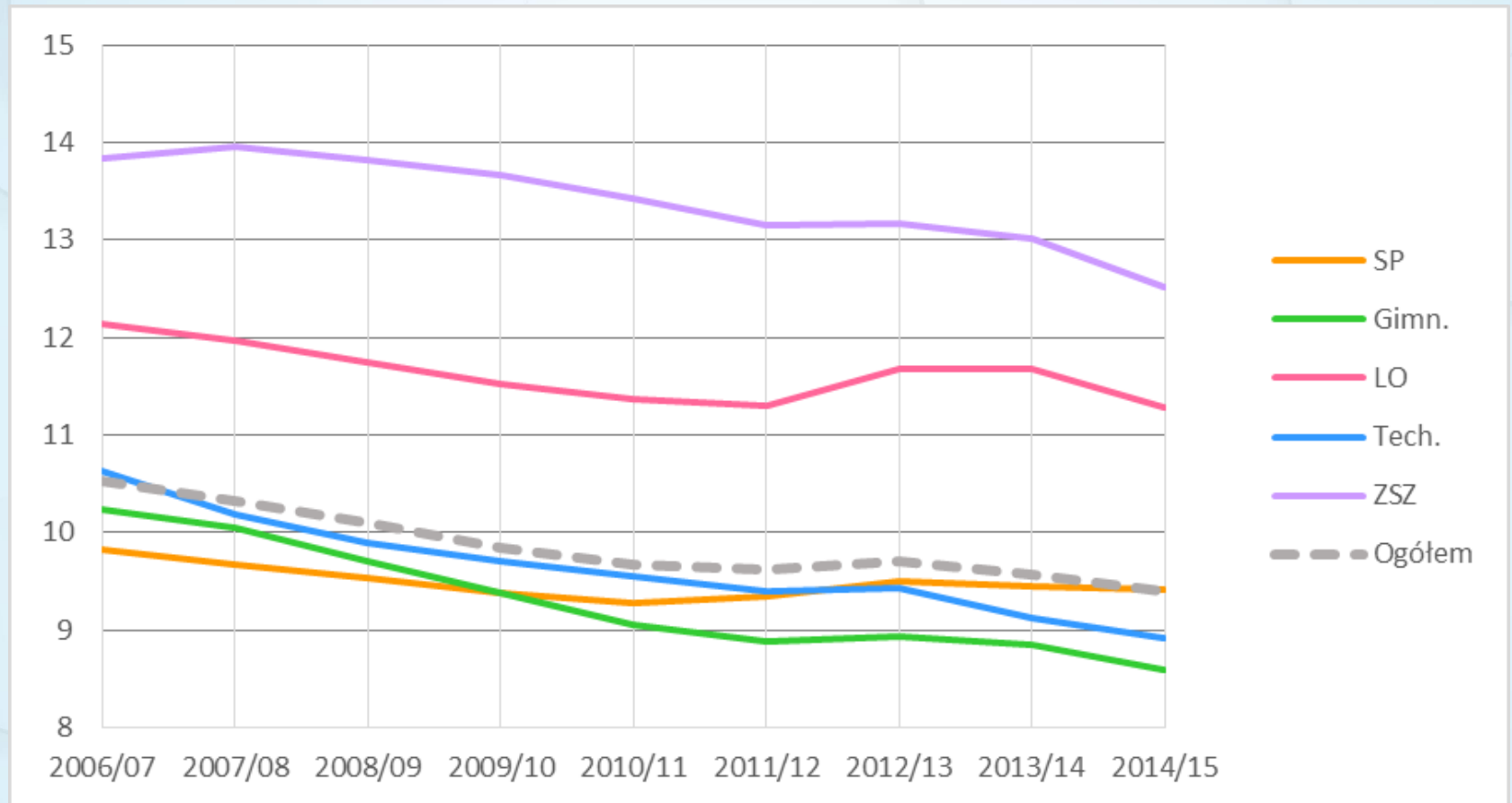
Średnie wielkości oddziałów szkół podstawowych

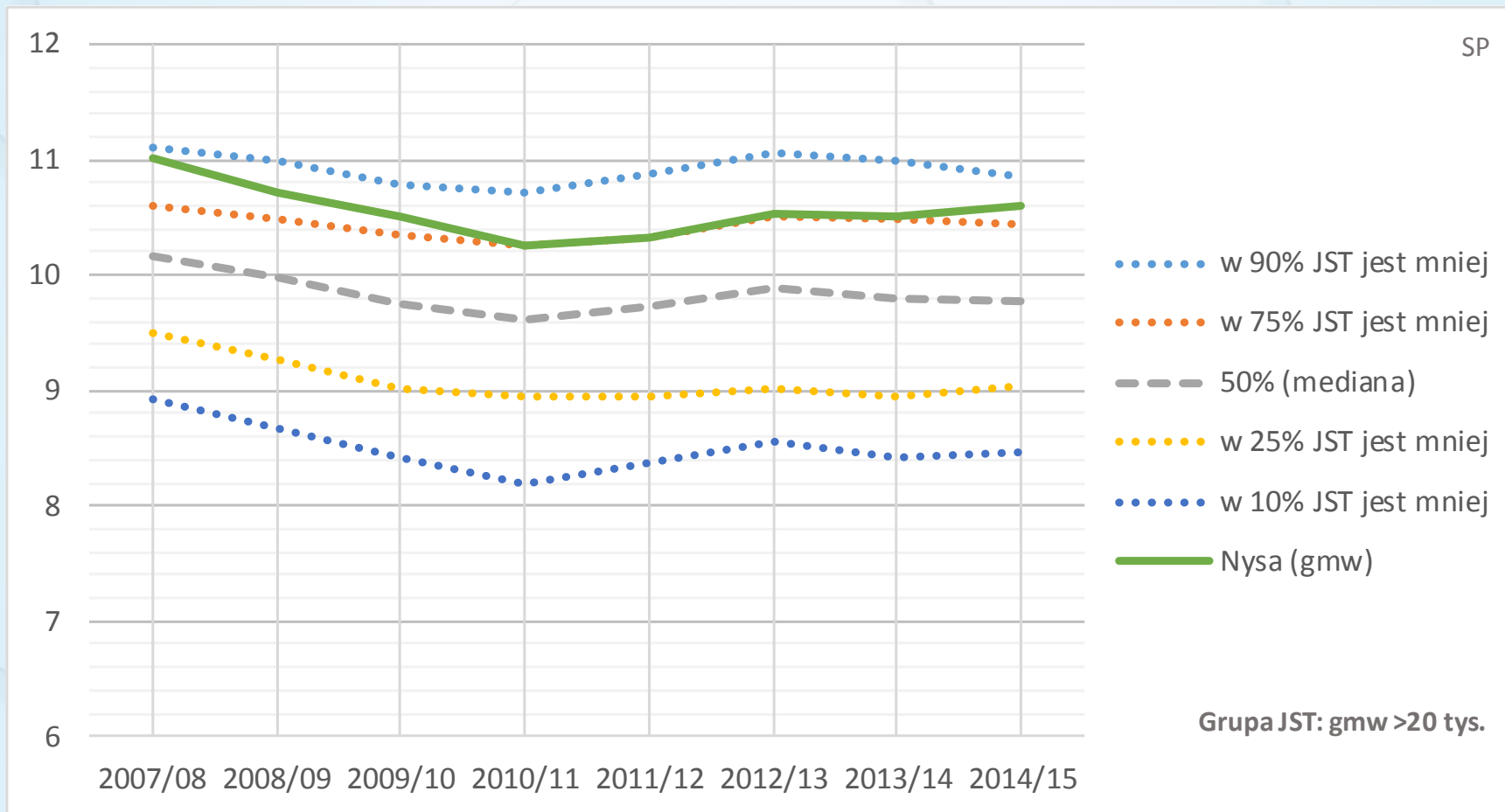
Wskaźniki do porównywania organizacji szkół

- Liczba uczniów w szkole – nic nie mówi o tym, co jest w środku, jaka jest organizacja
- Przeciętna wielkość oddziału – mało precyzyjny, ponieważ nie uwzględnia
 - sposobu i skutków podziałów na grupy
 - zajęć pozalekcyjnych
 - etatów wsparcia (pedagogów, bibliotekarzy itp.)
- Wskaźnik organizacji odnoszący godziny lub etaty nauczycieli do uczniów – **najlepszy**
 - > np.: liczba uczniów/liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli

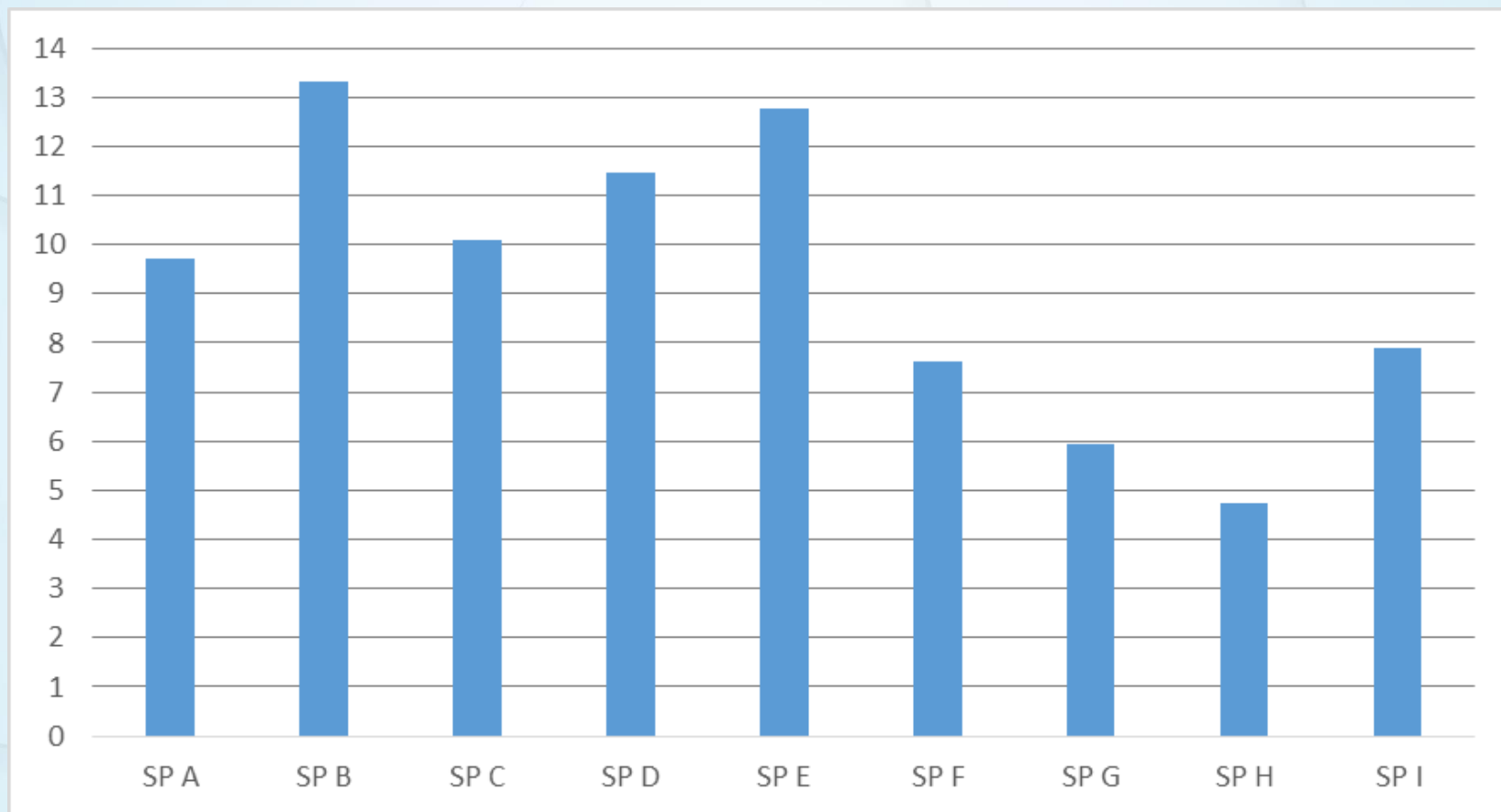
Liczby uczniów przypadających na jeden etat przeliczeniowy (szkoły ogólnodostępne)

Liczba uczniów przypadających na jeden nauczycielski etat przeliczeniowy w szkołach podstawowych – przykładowa gmina

Zróżnicowanie liczb uczniów na etat w szkołach podstawowych gminy Nysa

Nauczyciele

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

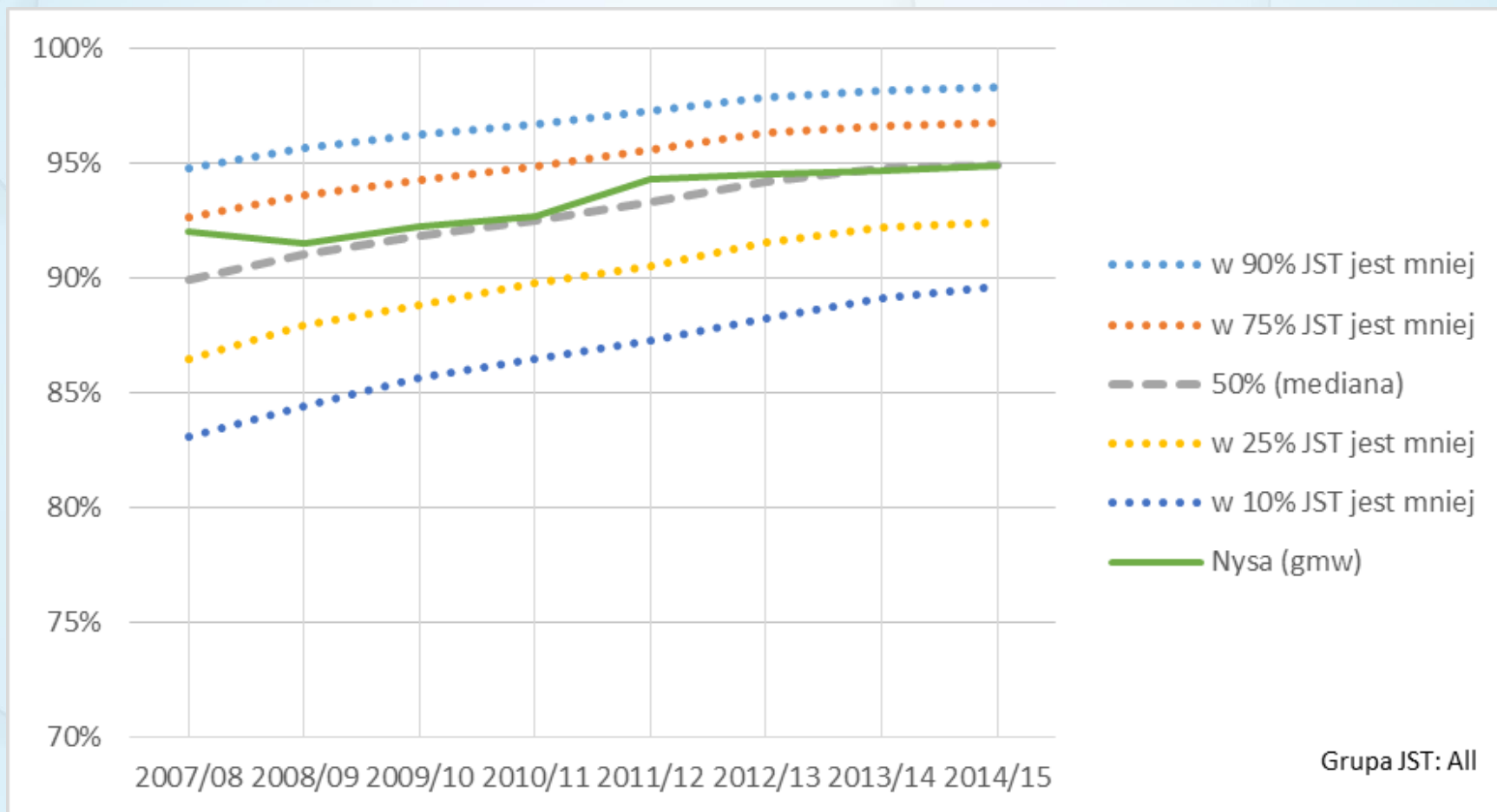
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

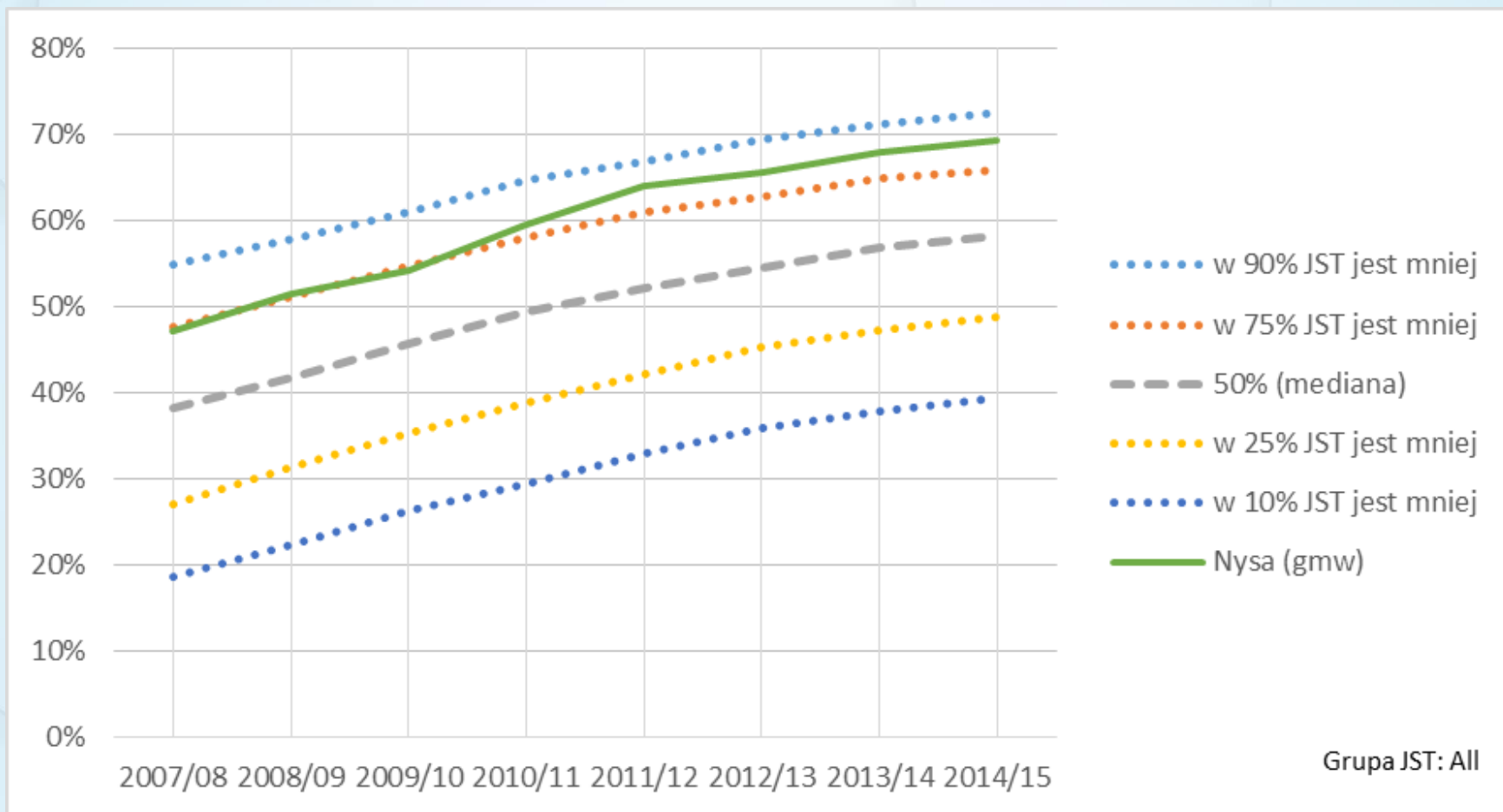
DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

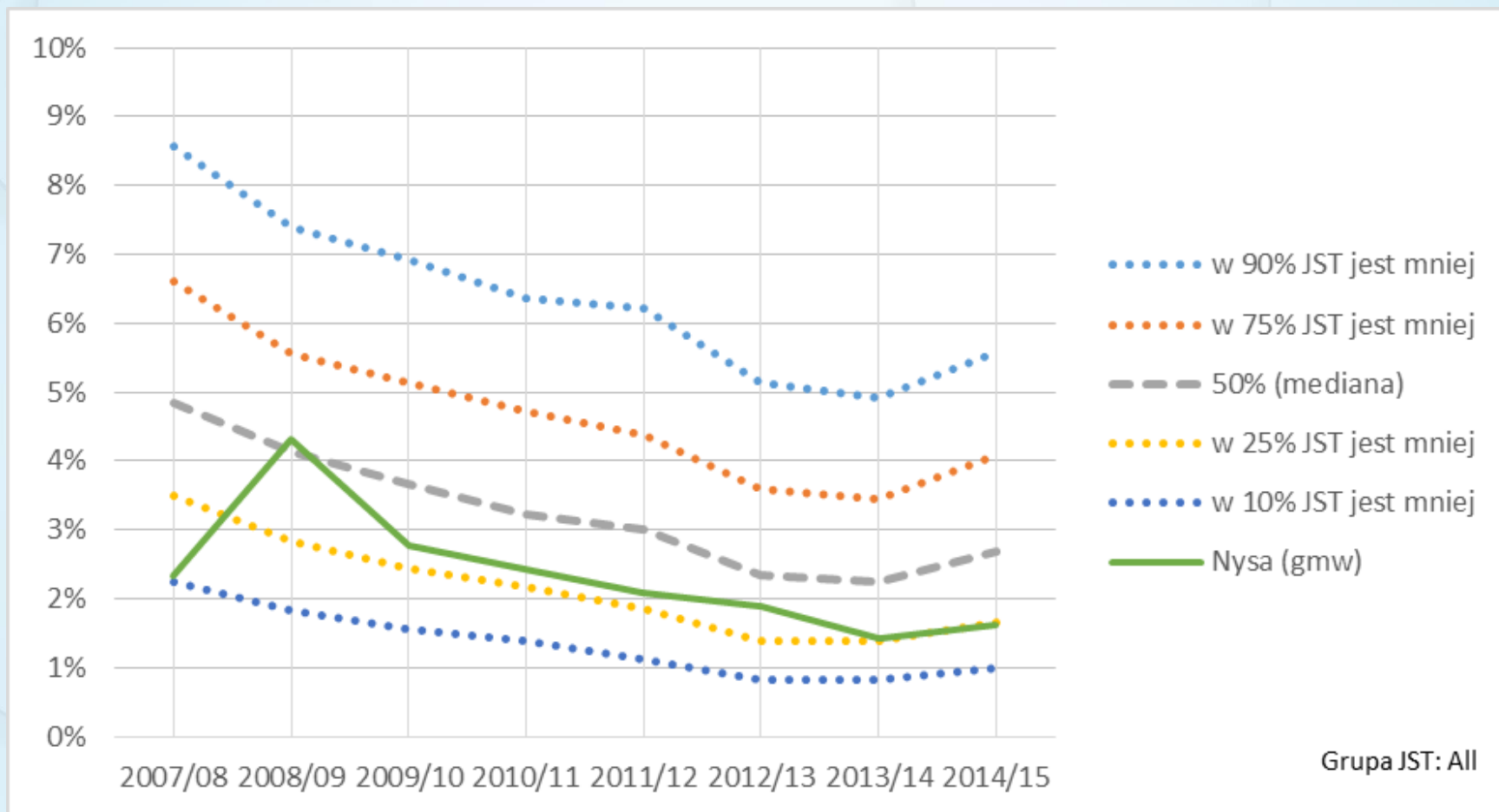
Procent nauczycieli z wykształceniem magisterskim pedagogicznym – gmina Nysa na tle całego kraju

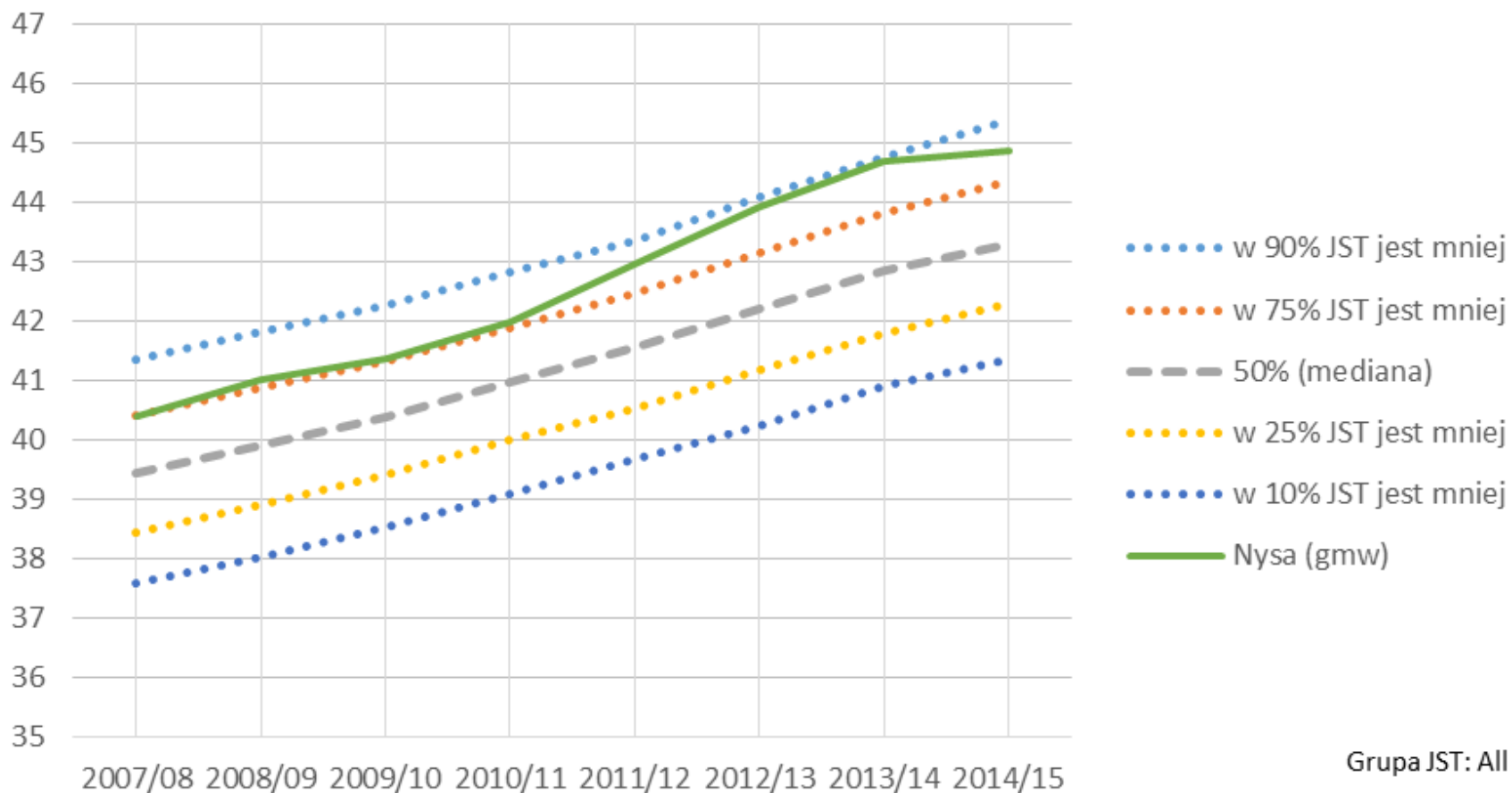
Procent nauczycieli dyplomowanych – gmina Nysa na tle całego kraju

Procent nauczycieli stażystów – gmina Nysa na tle całego kraju

Średni wiek nauczyciela – gmina Nysa na tle całego kraju

Ocena pracy szkół

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

Ostrożnie!

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

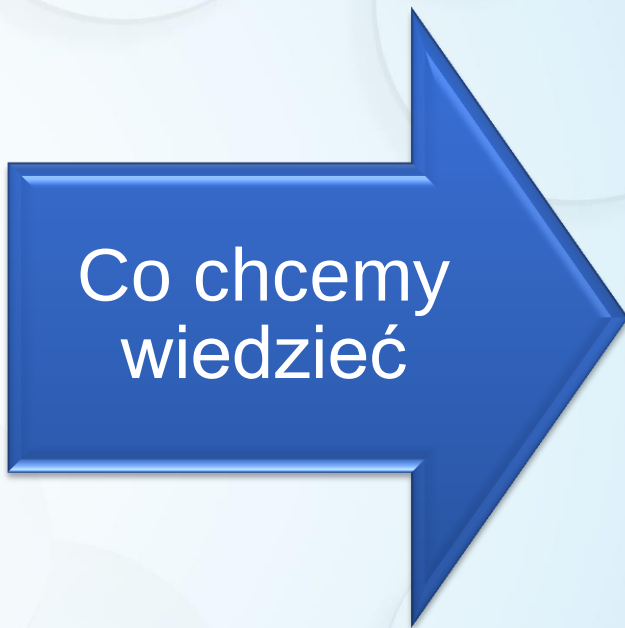
DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

Niebezpieczna iluzja posługiwania się wskaźnikami łatwymi do uzyskania

Co potrafimy
mierzyć

Co chcemy
wiedzieć

Nie wolno utożsamiać

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

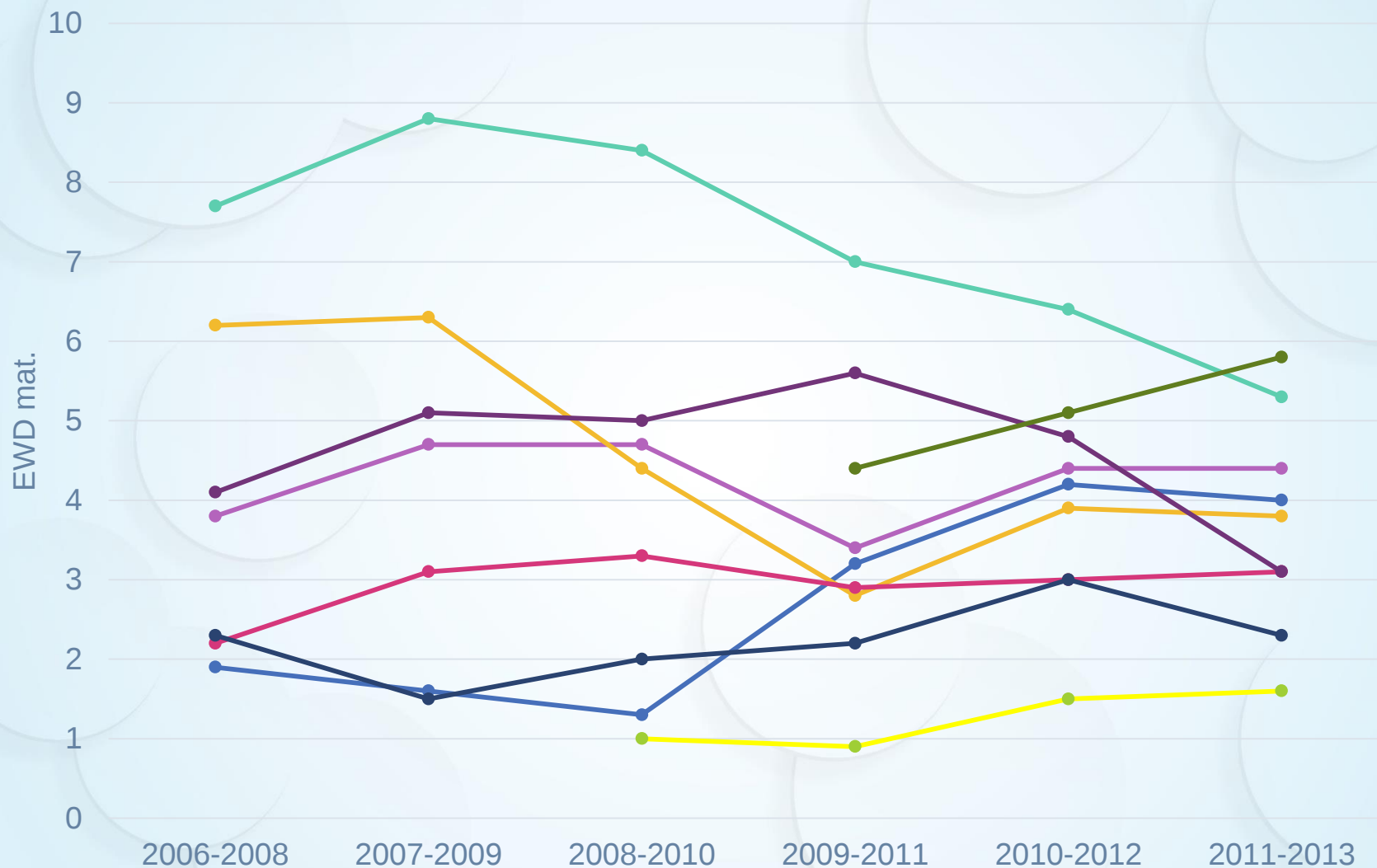
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

EWD matematyczno-przyrodnicze w latach – gimnazja przykładowej gminy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

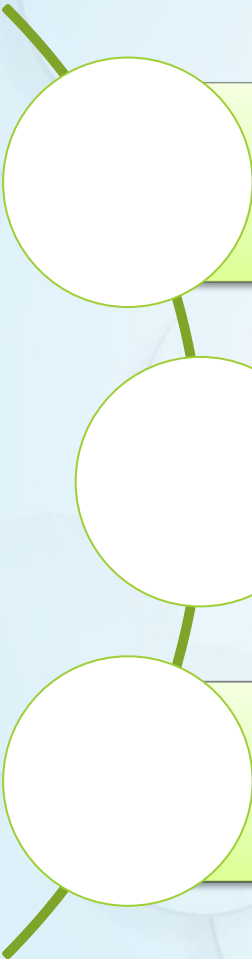
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

Metody do wykorzystania

Badanie ankietowe
(uczniów, rodziców i nauczycieli)

Rozmowy

Zespołowa praca nad strategią

Prognozy

Na przykładzie prognozy liczb uczniów w szkołach ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży w całym kraju

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Prognoza - wariant podstawowy – bez zmian

Wariant podstawowy – 90% sześciolatków w SP, system oświaty bez zmian

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

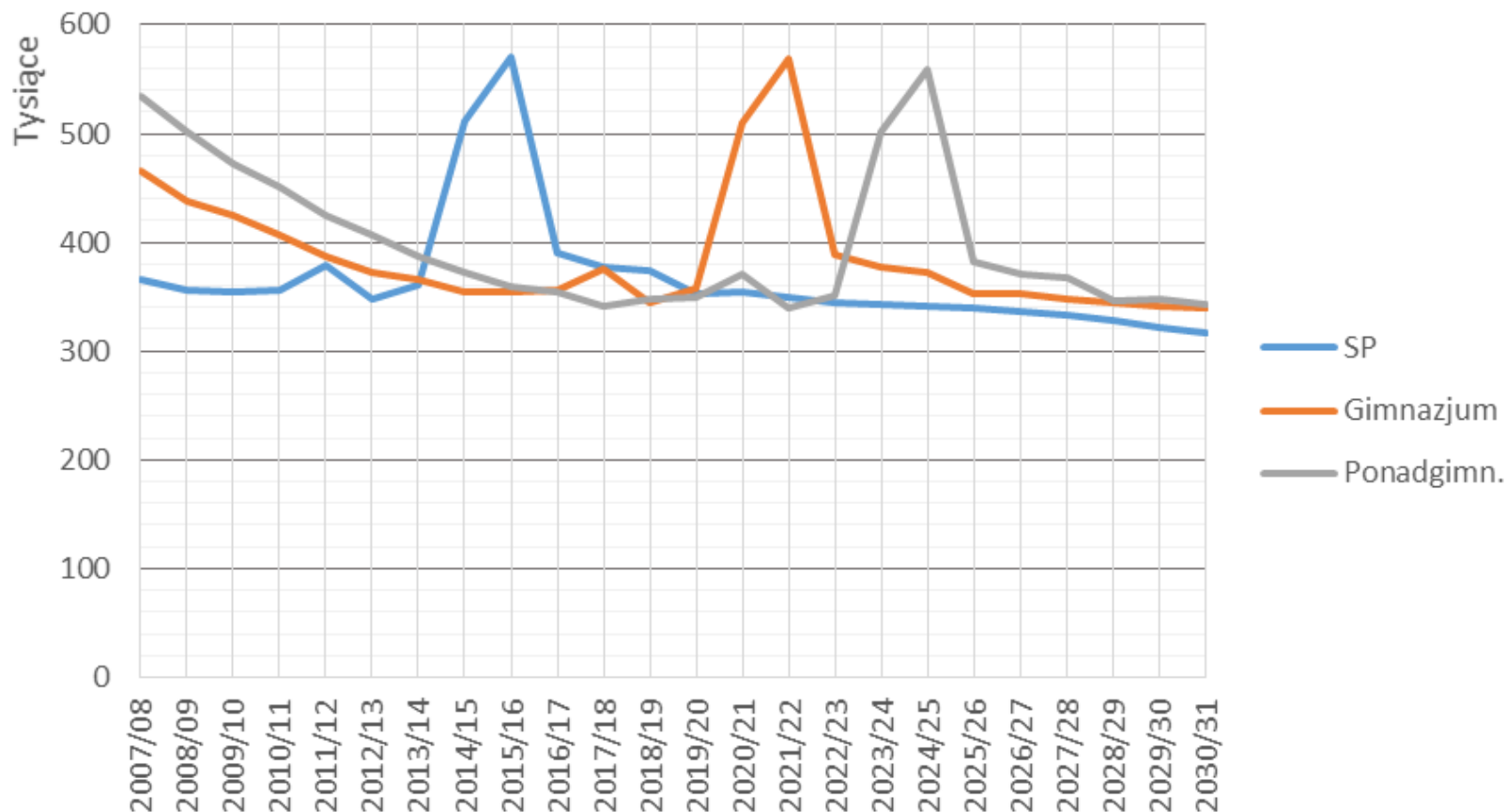
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

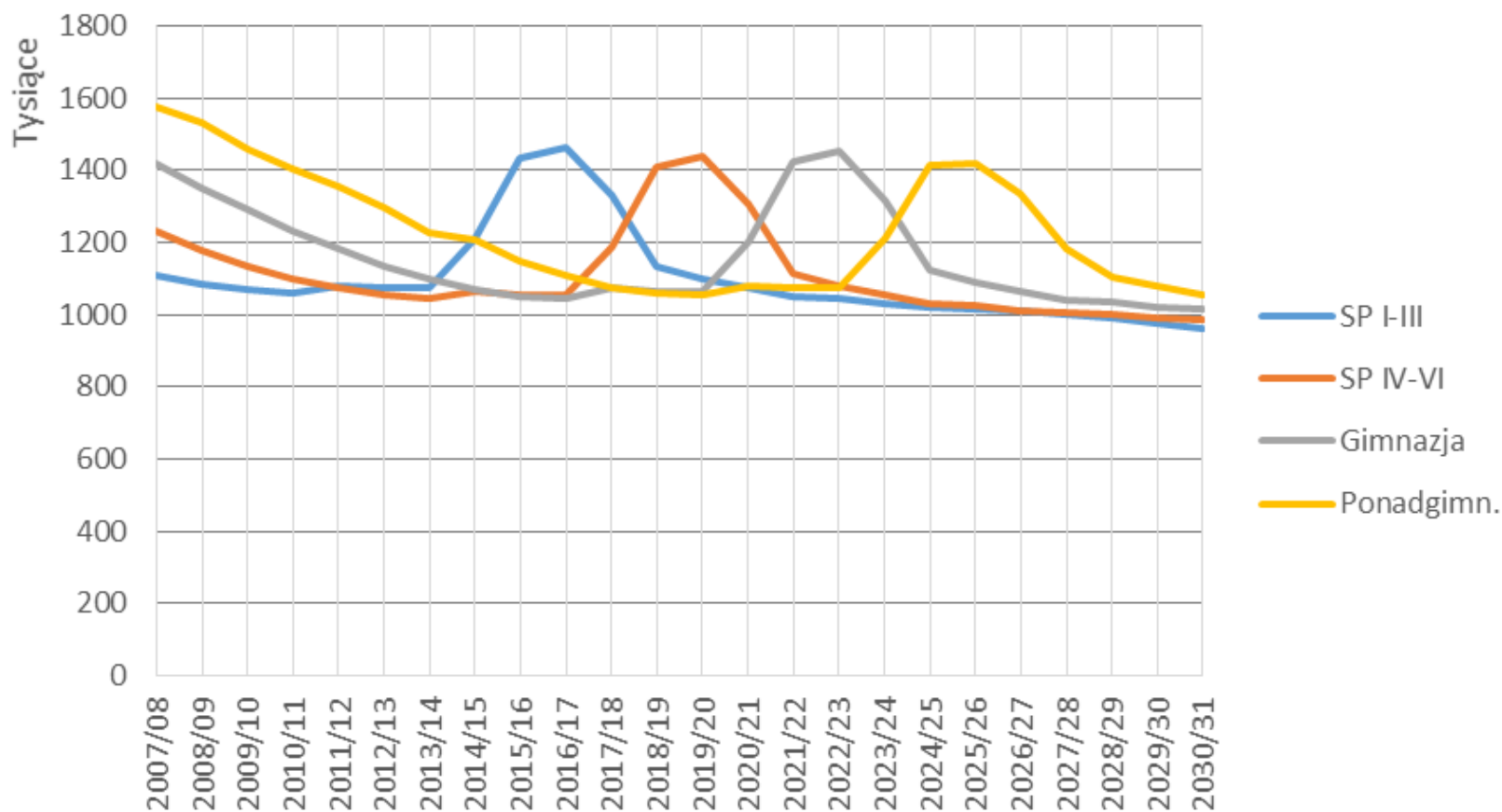
DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

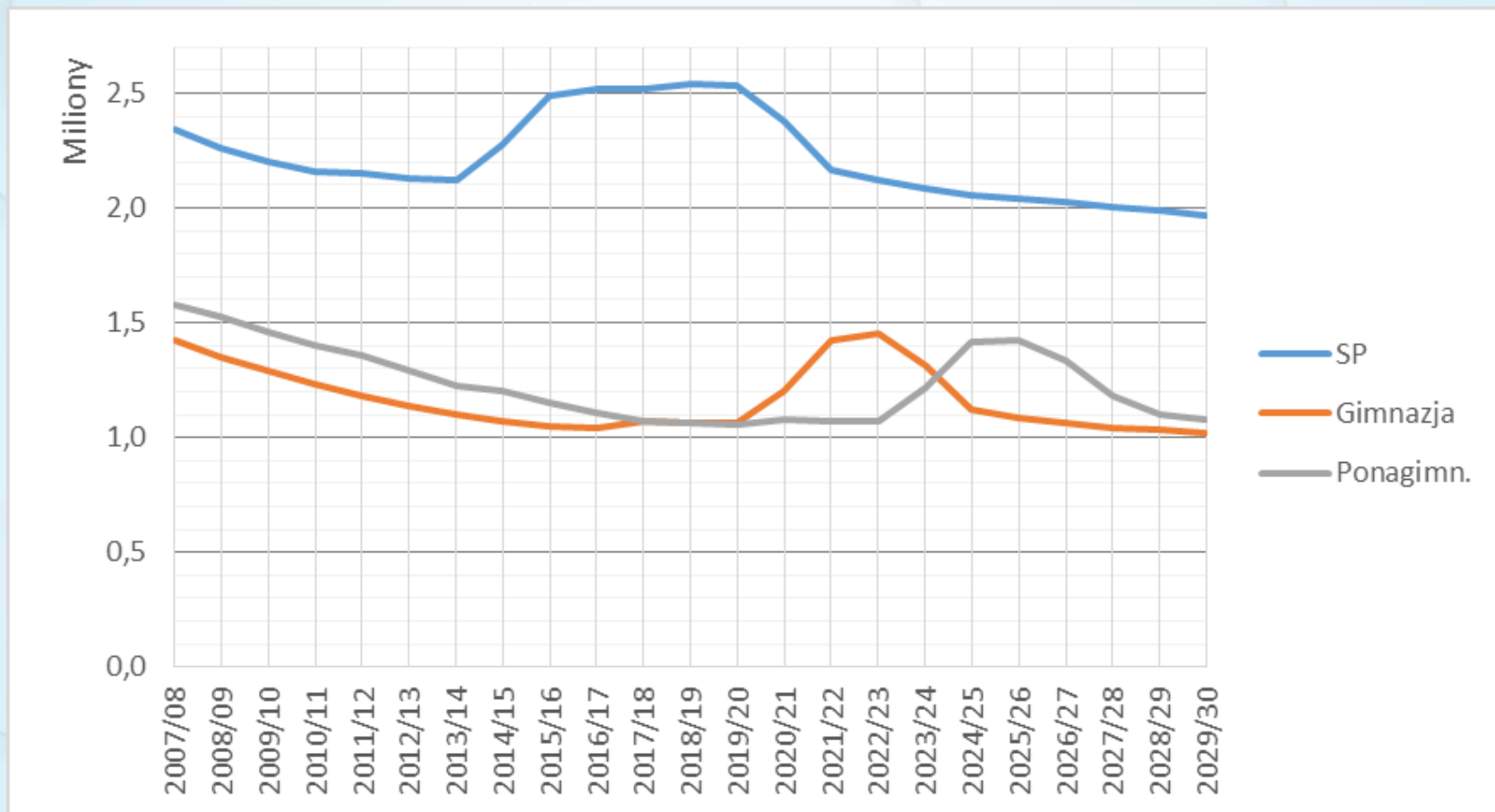
Liczby uczniów klas I (do roku 2014/15 dane rzeczywiste)

Zmiany liczb uczniów na poszczególnych etapach edukacyjnych

Liczby uczniów w szkołach poszczególnych rodzajów

Warianty alternatywne

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

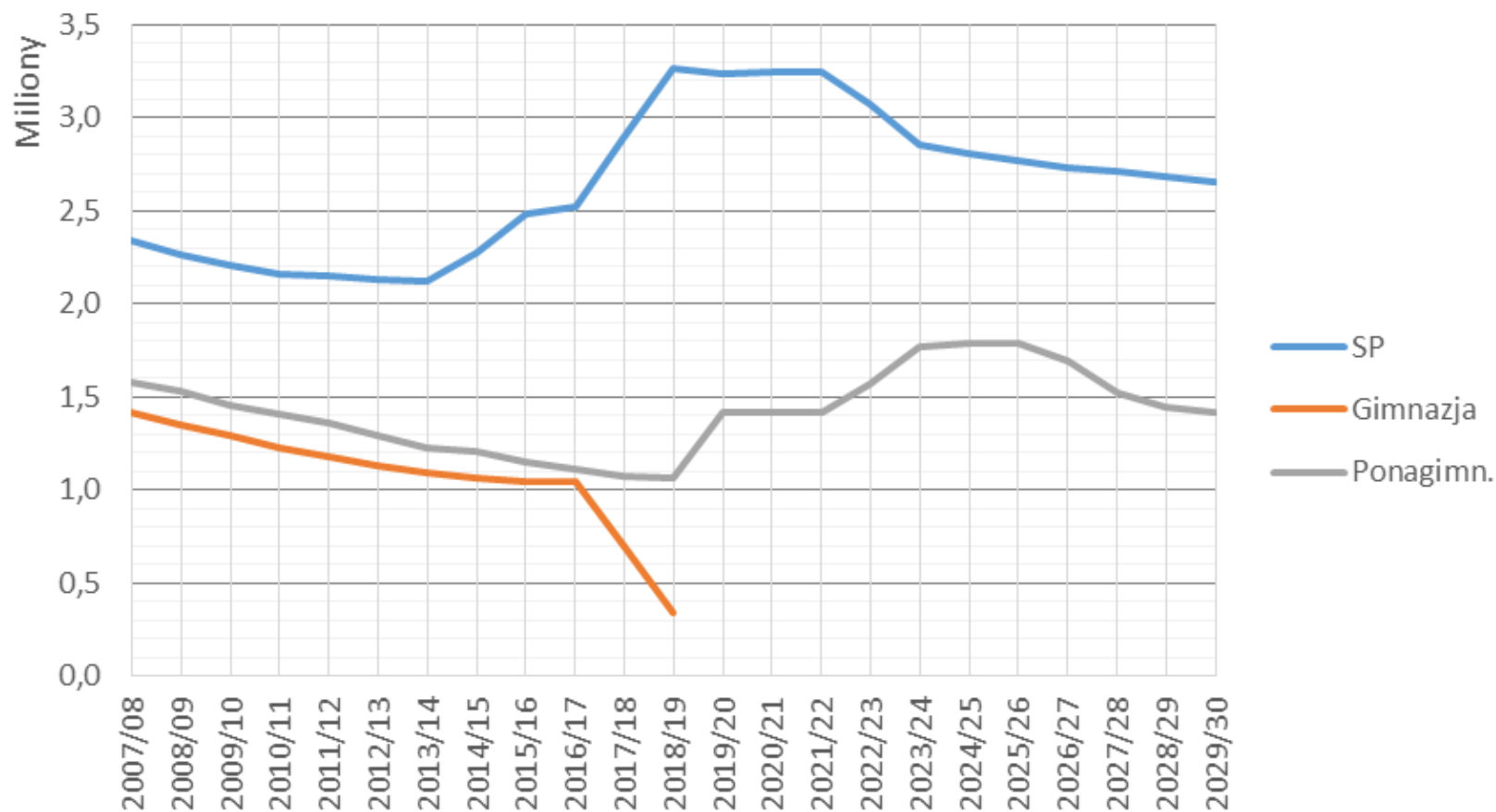

Możliwe zmiany

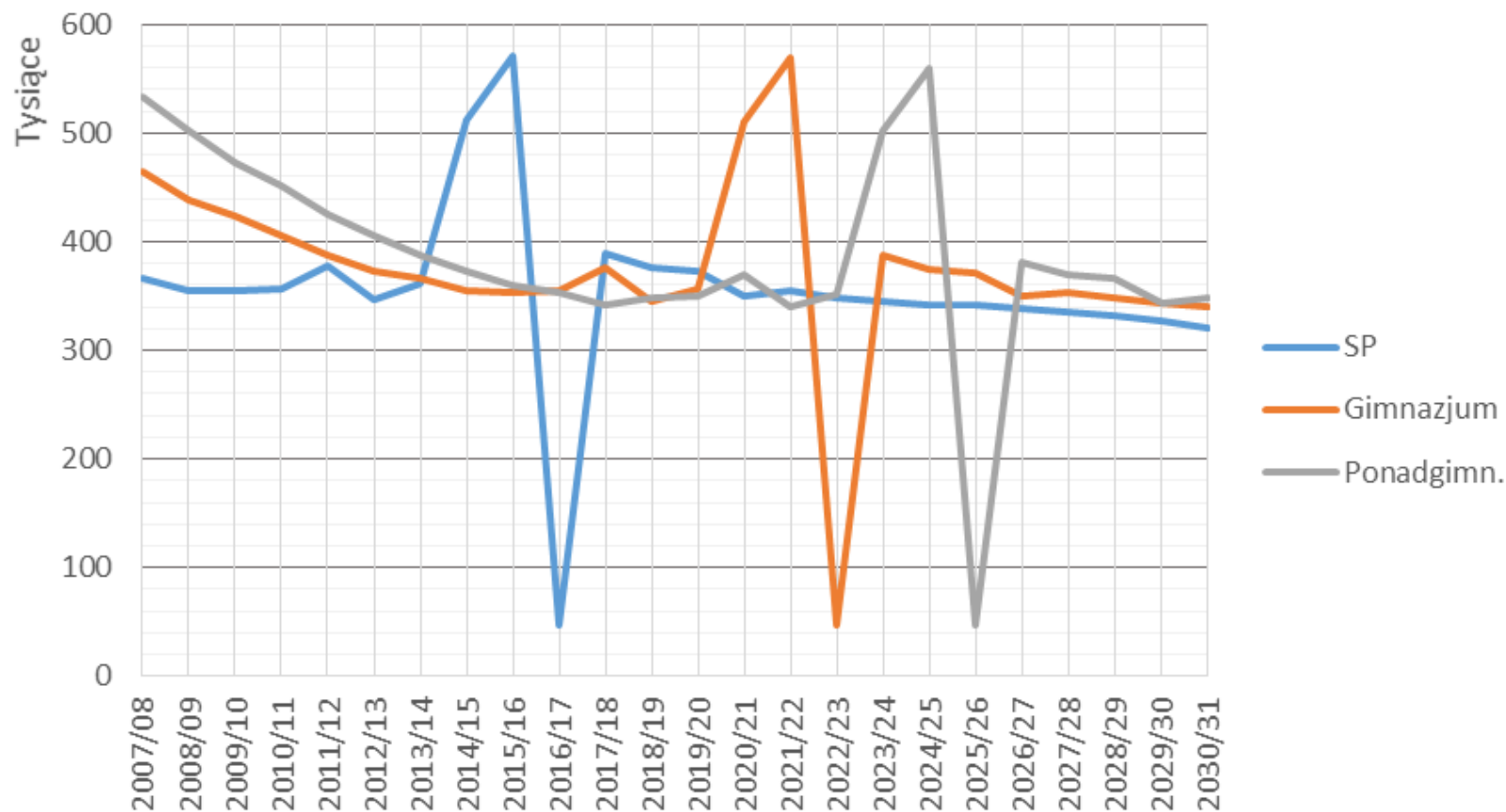
- Dotyczące obowiązku szkolnego
 - Istota
 - > powrót wszystkich sześciolatków do przedszkoli lub
 - > danie pełnej swobody rodzicom w określaniu wieku rozpoczynania nauki (6 lub 7 lat)
 - Jeśli ta zmiana zostanie wprowadzona, to najprawdopodobniej od roku 2016/17
 - Skutki: Wpływ na liczby dzieci w przedszkolach i liczby uczniów na poziomie kolejnych klas
- Dotyczące struktury oświaty
 - Likwidacja gimnazjum (powrót do systemu 8 + 4 lub 8 + 5)
 - Jeśli ta zmiana zostanie wprowadzona to wygaszanie gimnazjów zacznie się najprawdopodobniej od roku 2017/18
 - Skutki : Wpływ na sieci szkół oraz poziom zatrudnienia w szkołach prowadzonych przez gminy i powiaty (przesunięcie etatów do powiatów)

Założenia:

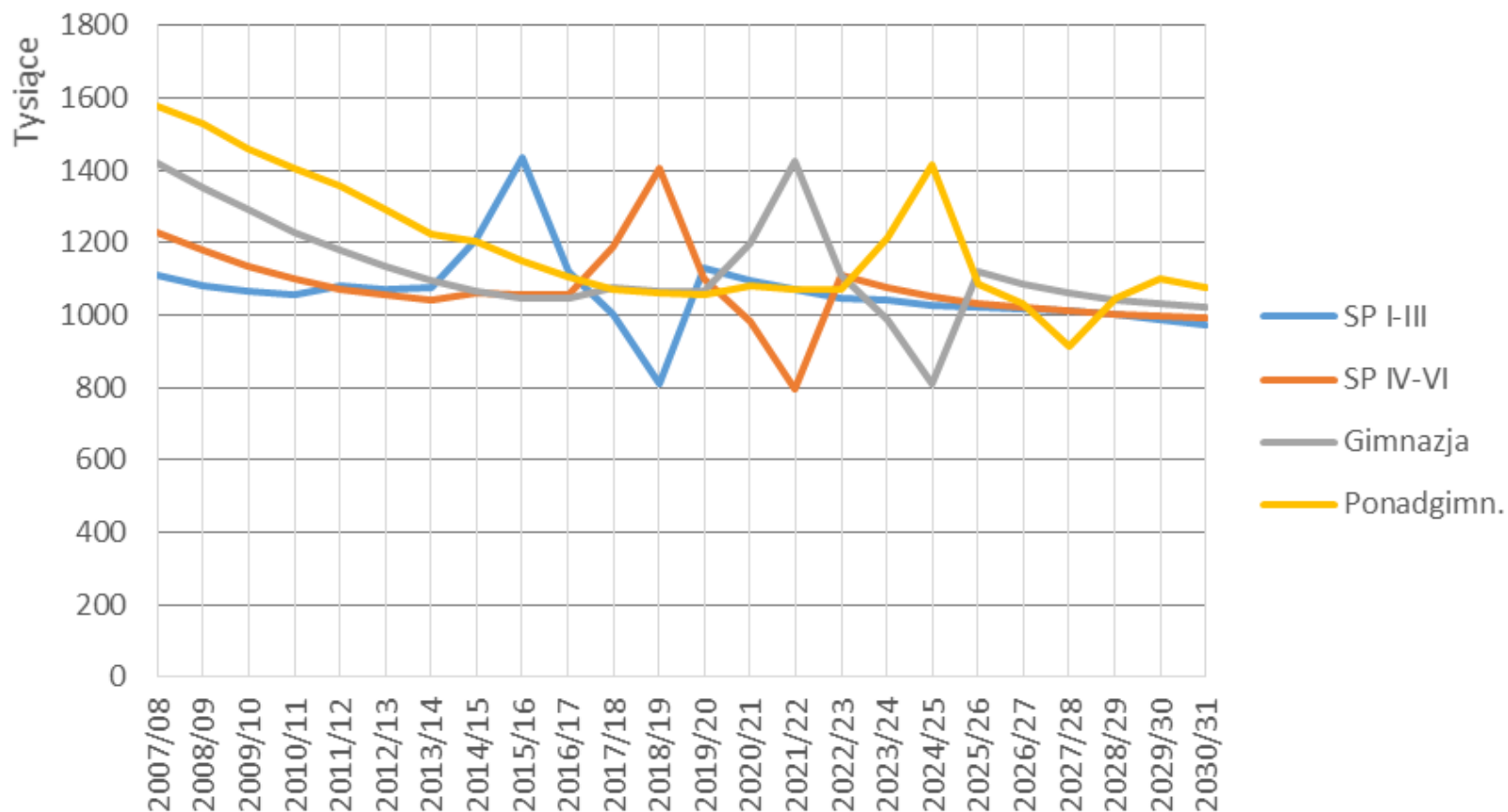
Wygaszenie gimnazjów od roku 2017/18,
90% sześciolatków w SP

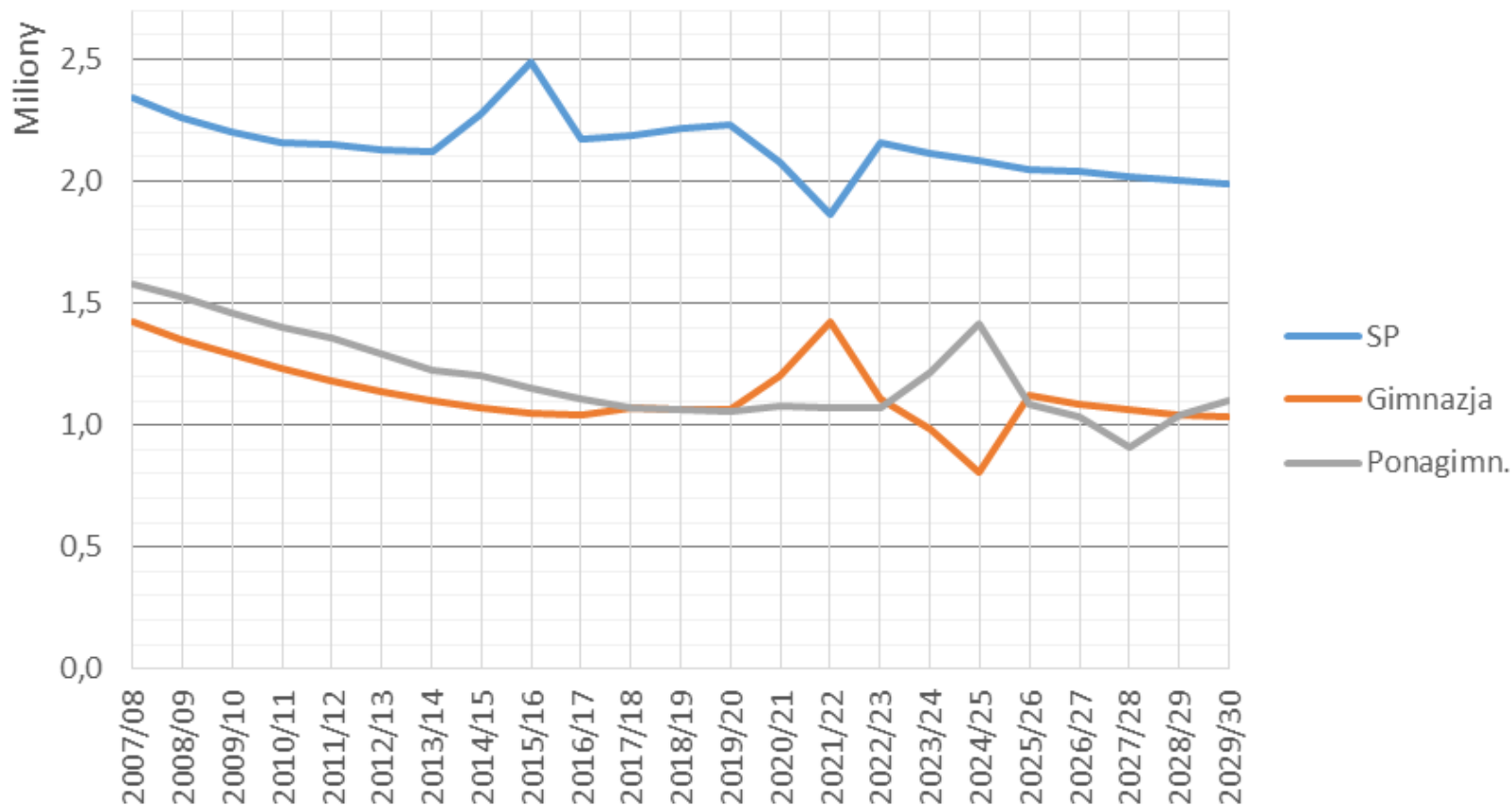
Założenie:
Klasy I – gimnazja funkcjonują,
tylko 2% sześciolatków w SP od roku 2016/17

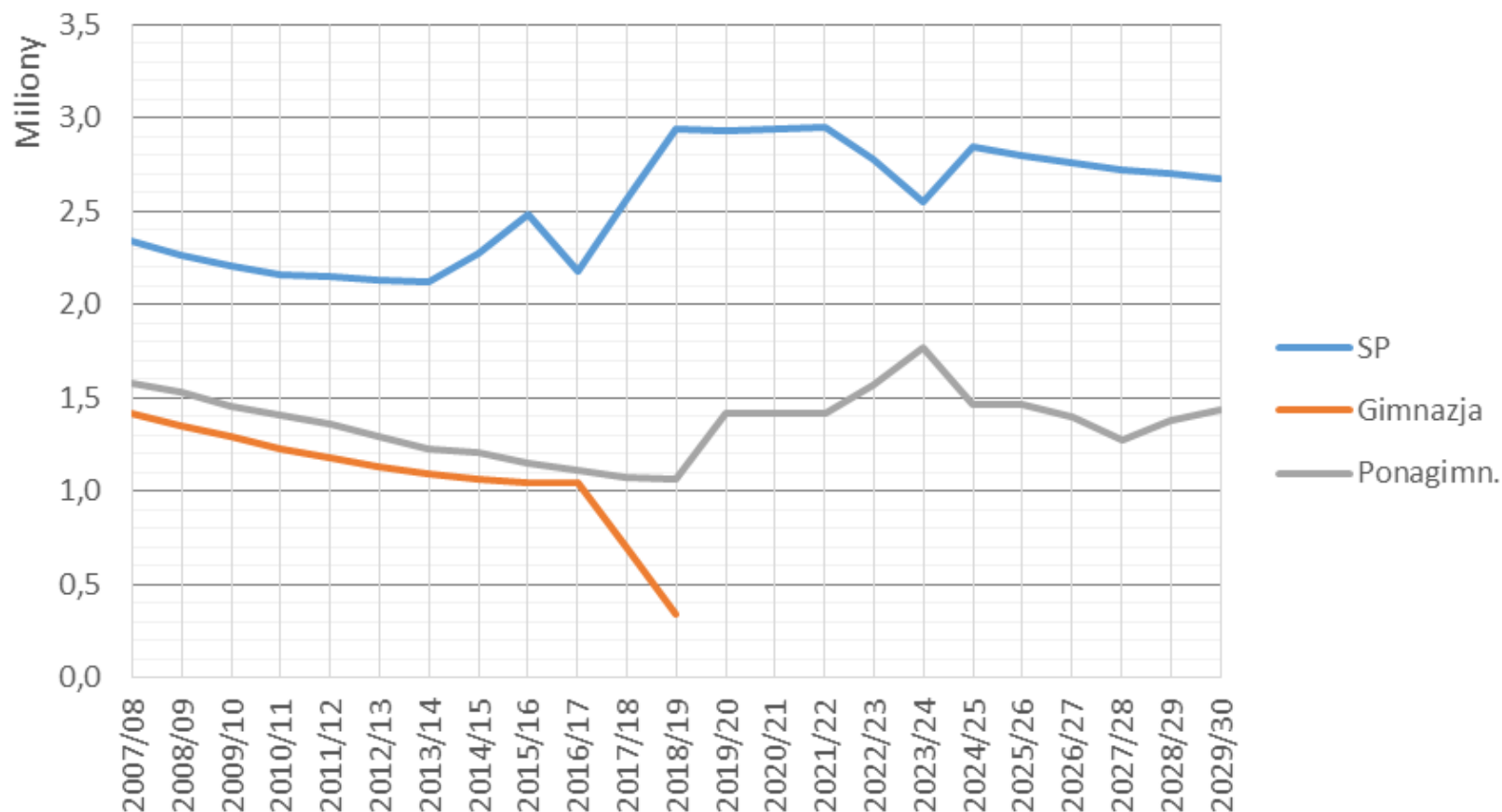
Etapy edukacyjne – gimnazja funkcjonują, tylko 2% sześciolatków w SP od roku 2016/17

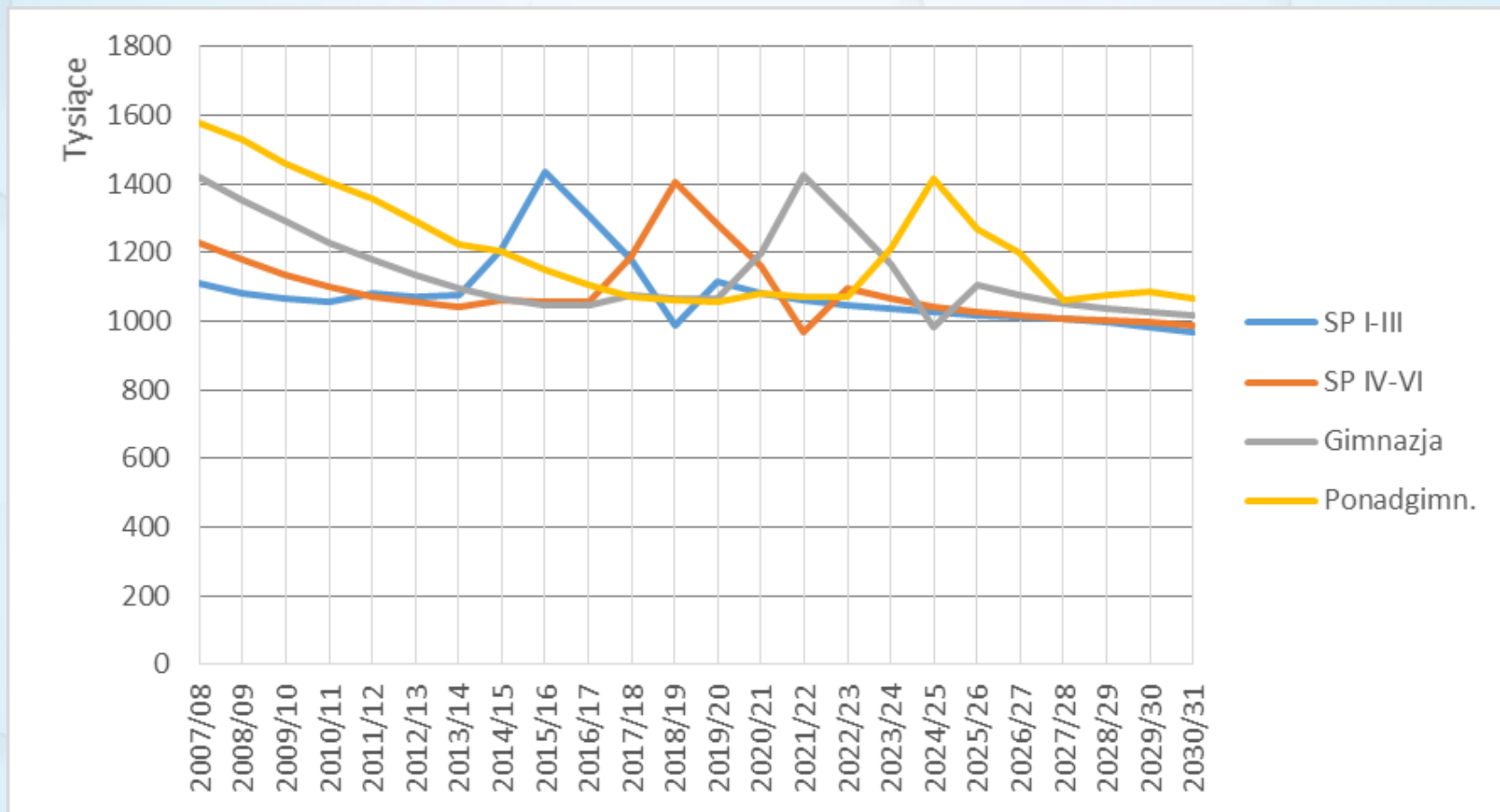
Rodzaje szkół – gimnazja funkcjonują, tylko 2% sześciolatków w SP od roku 2016/17

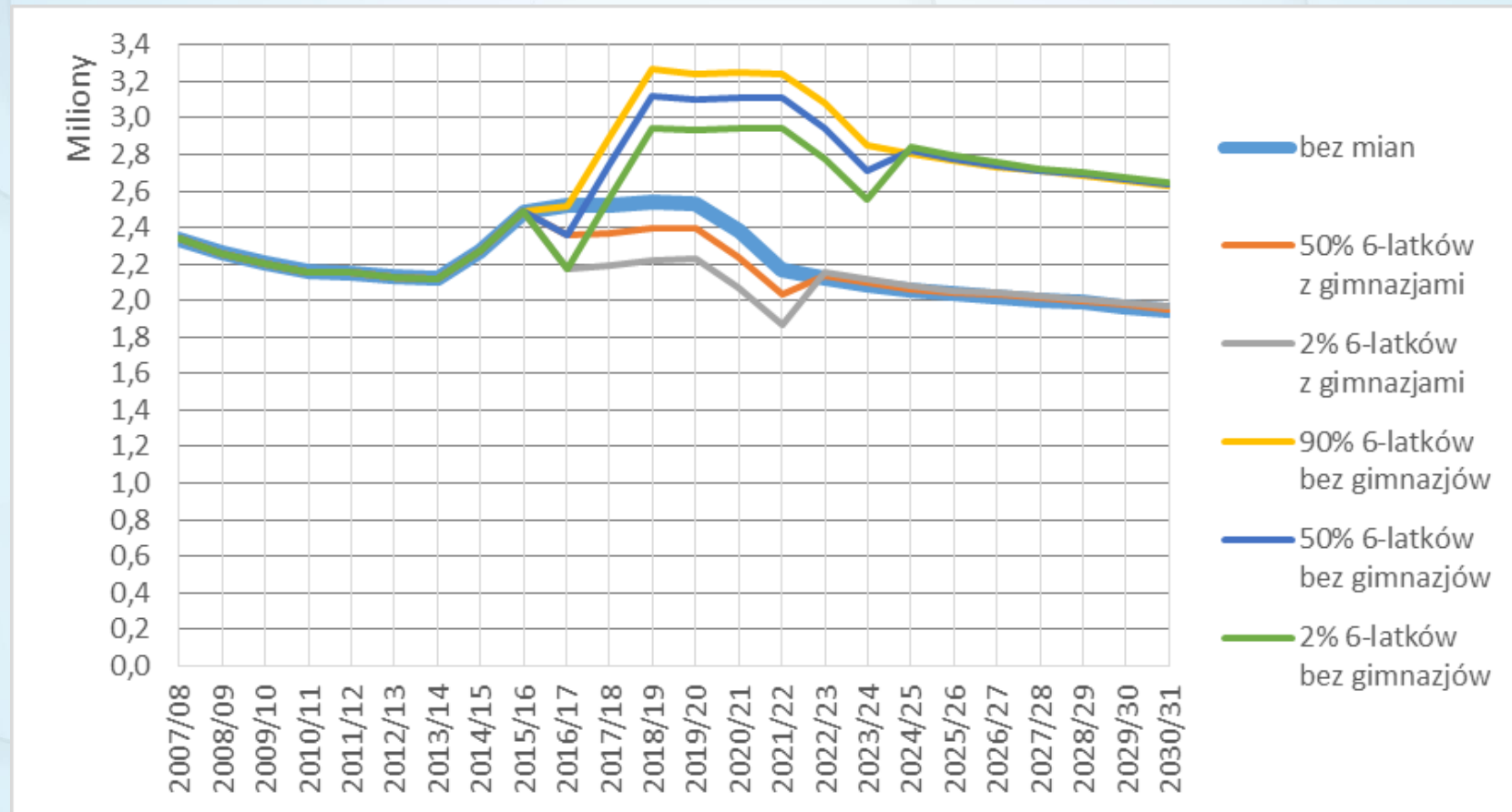
Rodzaje szkół – wygaszenie gimnazjów od roku 2017/18, tylko 2% sześciolatków w SP od roku 2016/17

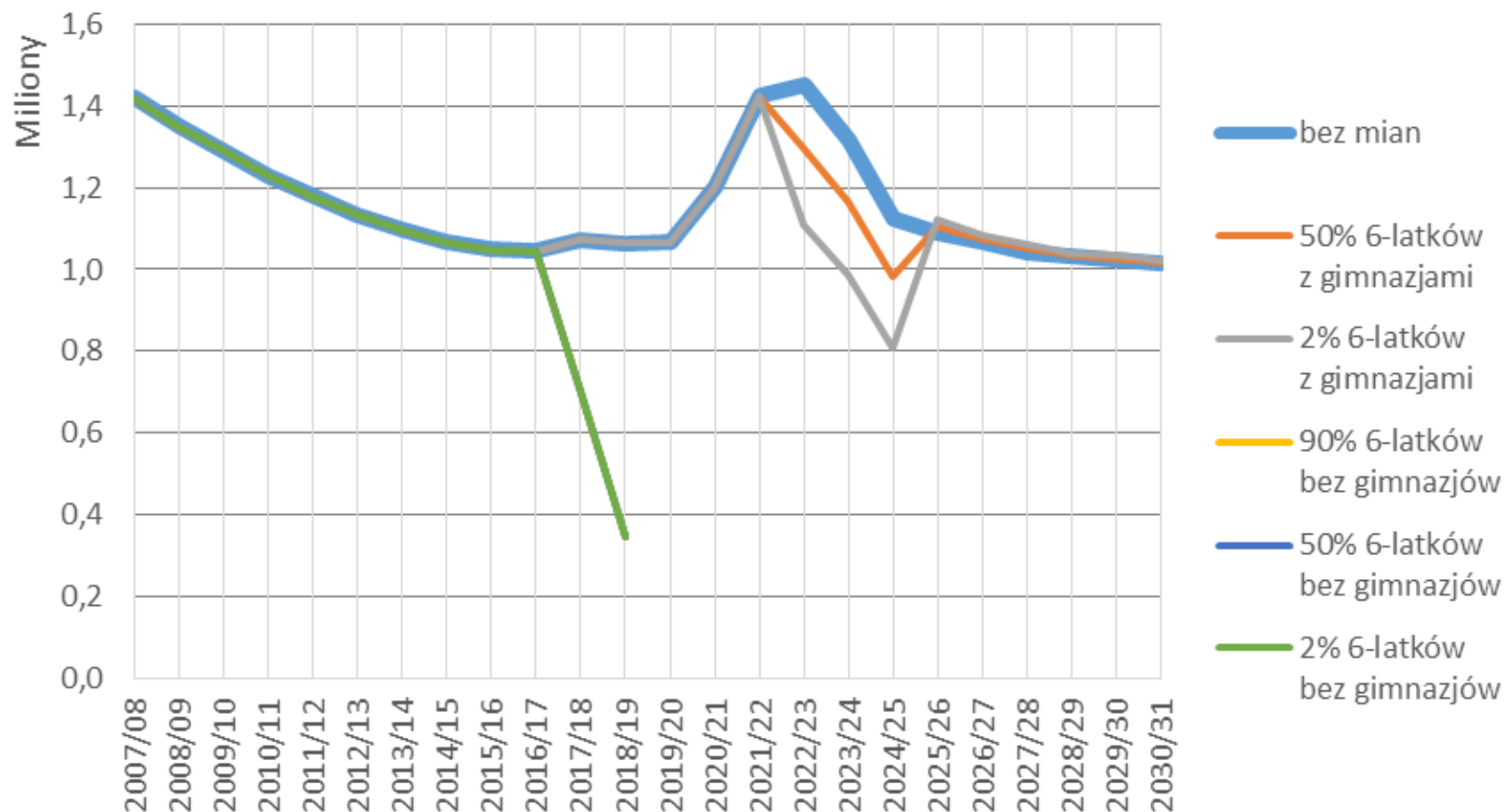
Etapy edukacyjne – gimnazja funkcjonują, tylko 50% sześciolatków w SP od roku 2016/17

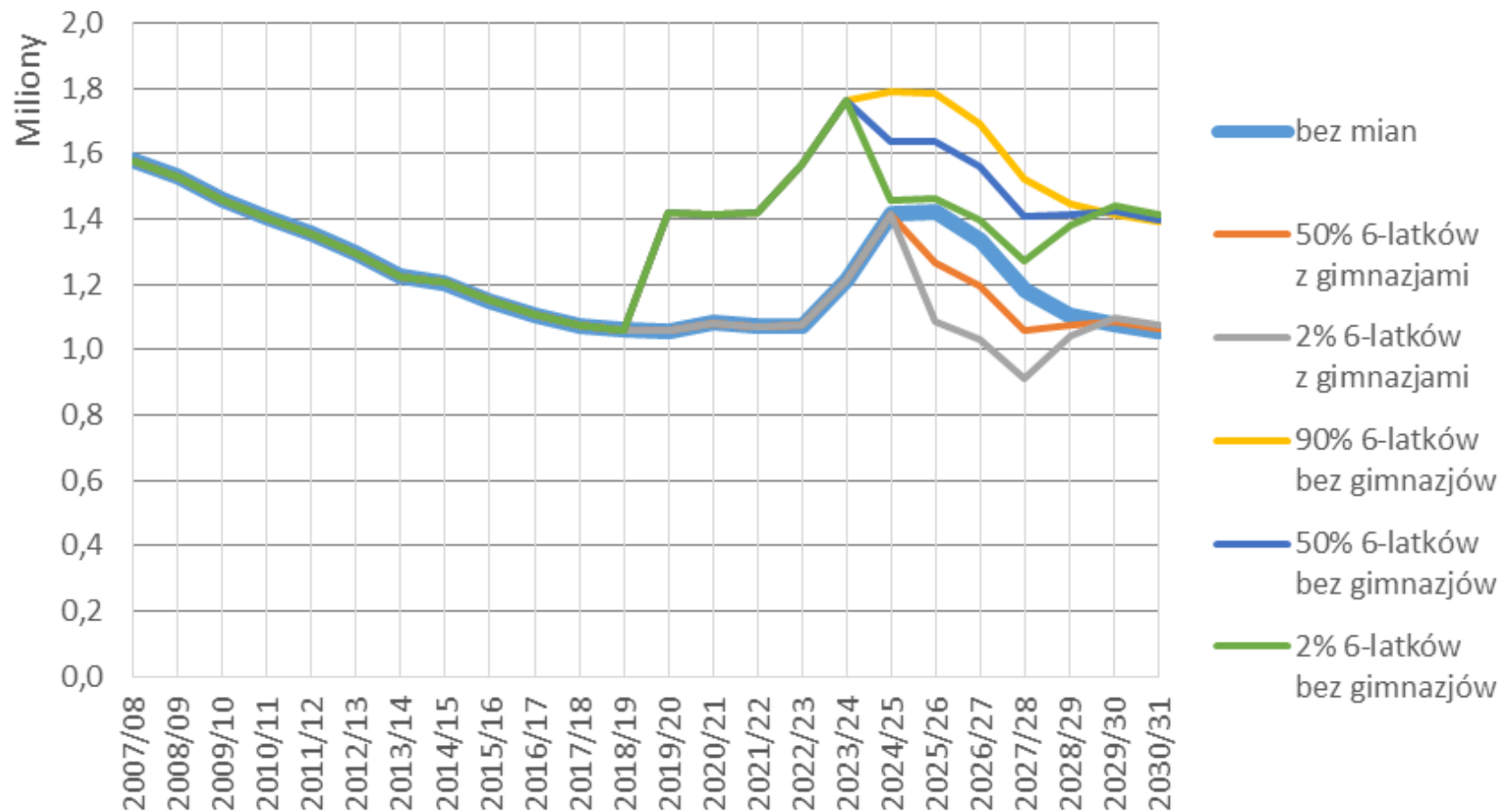
Porównanie wariantów – szkoły podstawowe

Porównanie wariantów – gimnazja

Porównanie wariantów – szkoły ponadgimnazjalne

Konkluzja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Office for
Regional
Education
Development

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

Dla efektywnego zarządzania

- Diagnozy są konieczne
- Prognozować też trzeba
 - mimo niepewności
 - z powodu niepewności (!)
(np. przy podejmowaniu decyzji o zmianach)
- Diagnozy i prognozy szybko się dezaktualizują – trzeba je cyklicznie odnawiać

Dziękuję za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

